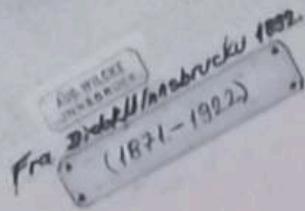
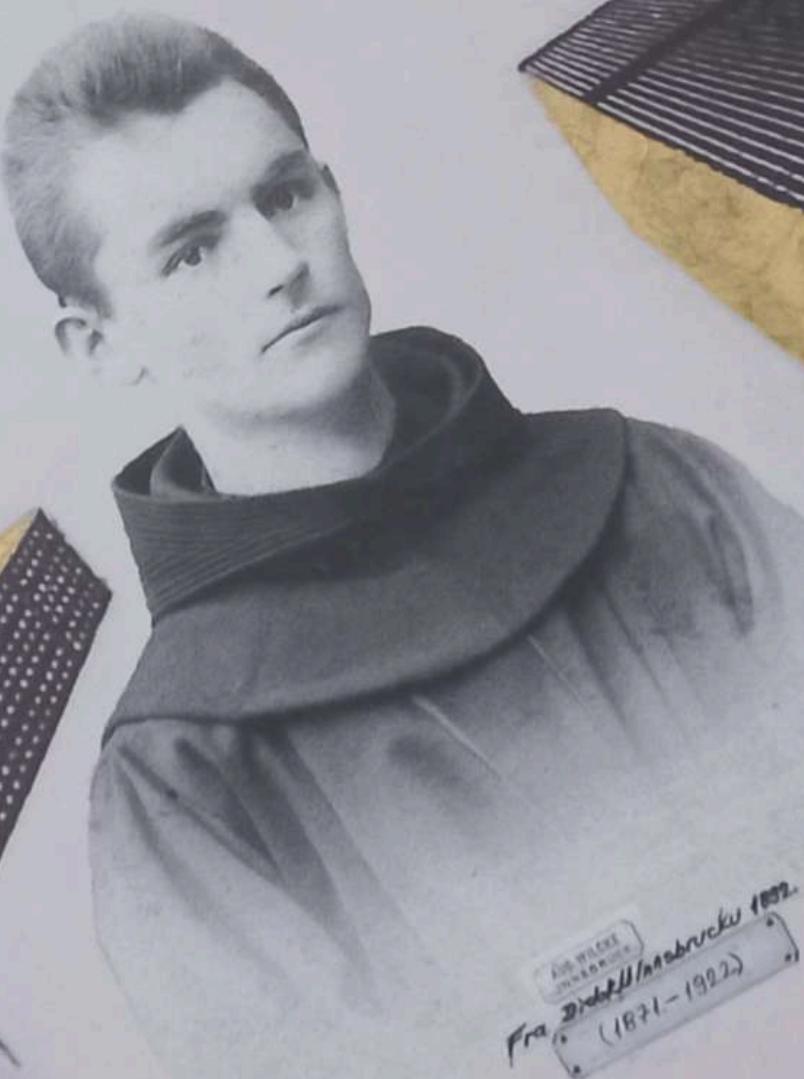

Broj 50 / LIPANJ 2025.

ISKRE

Školski list Osnovne škole
fra Didaka Buntića Čitluk

"Imali smo m
stradanja: Al
jnost, to i
nam, i
ljud

Kopiranje je dozvoljeno

IMPRESUM

ISKRE

Broj: 50

List učenika Osnovne škole
fra Didaka Buntića

Kralja Tomislava 94, 88260,
Čitluk

Glavno uredništvo:
Ana - Marija Kozina,
školska knjižničarka

Grafički uradak:
Ana - Marija Kozina,
školska knjižničarka

Suradnici:

Novinarska sekcija
Sekcija "Mladi knjižničari"
Učiteljice razredne nastave,
nastavnice hrvatskoga jezika,
Jelena Barbarić, Jasna Čorić,
Matija Macan, Željka Miletić,
Silvana Prusina i nastavnica
likovne umjetnosti, Sandra Karačić

Ravnatelj:
Marin Kapular, prof.

Zamjenica ravnatelja:
Božana Bevanda, prof.

Lektura:
Nastavnica hrvatskoga jezika,
Matija Macan

Naslovnica:
Umjetnički rad gospodina,
Tomislava Dugandžića

DOBRO DOŠLI

Dragi čitatelju,

Znam da si nestrpljivo dočekao ovaj trenutak, trenutak otvaranja novih Iskri, i odmah te na početku dočeka moja uvodna riječ. Svjestan sam da si čekao godinu dana, od prošloga svibnja, pa će pokušati skratiti što više mogu.

U kratkim će te crtama upoznati s ovogodišnjim temama Iskre. Kao i uvek, pratili smo događanja u školi i oko nje, a naši vrijedni novinari i suradnici zabilježili su i zanimljivosti koje nisu vezane isključivo uz školski život. Ove godine slavimo i jubilarno, 50 -to izdanje našega školskog lista. Prisjetiti ćemo se kako je izgledala prva proslava naše Škole, obilježena davne 1960. godine.

Tu je i neizbjegni literarni kutak u kojem predstavljamo uspješne literarne i likovne radove naših učenika.

Dakle, nadam se da ćeš među svim ovim intervjuima, prikazima, literarnim i likovnim radovima i ostalim različitim člancima pronaći događaj ili trenutak koji je tebi bio posebno važan ove školske godine.

Pobrinuli smo se kako bi ovogodišnji broj lista bio što zanimljiviji te smo se potrudili otkriti ti novo ruho naše škole i pozabaviti se aktualnim temama sadašnjice.

Uživaj i do čitanja!

SADRŽAJ

4 NAŠA ŠKOLA - VREMENPOLOV

5-10 SURADNJE I PROJEKTI

11-19 NATJECANJA

20-25 KREATIVNA ŠKOLA

26-42 DOGAĐAJNICA

43-47 NAŠA PUTOVANJA

48-49 UČENIK GENERACIJE
2023./2024.

50-51 UČENIK GENERACIJE
2024./2025.

52-59 STVARALAČKI KUTAK

60-61 MATURANTI 2024./2025.

62-67 ZANIMLJIVOSTI

PRVI ĐAN ŠKOLE U ČITLUKU

OBILJEŽEN DAVNE 1960. GODINE

Prva proslava u Čitluku

I čitlučka osnovna škola proslavila je svoj Dan škole prvi put. Proslava je trajala puna dva dana. Najprije je održana svećanost i predava za učenike, a drugog dana za roditelje.

Zanimljiv program su izvodili učenici svih razreda škole. Roditelji su slušali solo pjesme, recitacije, horške pjesme i gledali narodna kola koja su izvodila njihove tradicije.

Podatke pronašao ravnatelj, gospodin Marin Kapular, u Arhivu Hercegovina

hova djeca. Na kraju je izvedena drama »Bajka o caru i pastiru» u izvođenju učenika VIII razreda a u režiji Zarka Milićevića. Tehničku stranu uredio Petar Boras.

Po završnom programu svima prisutnim su posjetili izložbu učeničkih radova izrađenih uglavnom u radionici za tehničko obrazovanje. Pored toga bilo je dosta i crteža i ženskih ručnih radova.

D. J.

U službenom glasilu *Sloboda* prvi put je objavljeno dana 16. lipnja 1960. godine da se u Čitluku proslavio Dan škole. Članak je napisao Đuro Jovanović, a isti je naslovio *Prva proslava u Čitluku*.

U novinskom članku stoji da je Osnovna škola u Čitluku prvi put proslavila Dan škole, a trajala je dva dana s različitim priredbama za učenike i roditelje. Učenici svih razreda su sudjelovali u programu pa su roditelji imali priliku slušati solo pjesme, recitacije, izvedbe školskog zbora te su gledali narodna kola koja su izvodila njihova djeca. Potom su učenici 8. razreda izveli igrokaz "Bajka o caru i pastiru", a isti je režirao Žarko Milićević dok je tehnički urednik bio Petar Boras.

Po završetku programa svi nazočni mogli su pogledati izložbu učeničkih radova izrađenih u radionici tehničke kulture, kao i mnoge likovne te ručne radove koji bijahu djelo dječjih ruku. Ovaj članak nam svjedoči da je naša Škola već prije 65 godina slavila obrazovanje, akademska postignuća te talente svojih učenika. Tako je i dan danas. Bez imalo skromnosti, možemo se pohvaliti da naši učenici uvijek, a posebno posljednjih godina, osvajaju prva mesta na županijskim i državnim natjecanjima te na taj način, svoju Školu promoviraju na najbolji mogući način. Iza njihovog rada stoji predano zalaganje i rad njihovih učitelja, nastavnika i profesora koji čine sve što je u njihovoj moći kako bi mladi stekli potrebno znanje i kompetencije te se što bolje pripremili za život i daljnje obrazovanje. Svima vama, poštovani čitatelji naših Iskri, a posebno dragi učenici i učitelji, neka je sretan ovaj 65. Dan naše Škole i neizmjerno hvala za svaki trud da svoju Školu predstavite u najboljem svjetlu jer ona to uistinu i zaslzuje.

Matija Macan, prof.

PROJEKT: SOCIJALNA INTEGRACIJA KROZ NOGOMET

UN - ova agencija za izbjeglice (UNHCR) i Nogometni savez BiH, u okviru zajedničkih aktivnosti koje podržava UEFA, 20. i 21. rujna 2024. godine, organizirali su u Međugorju dvodnevnu radionicu u sklopu projekta "Socijalna integracija kroz nogomet: Football3 kao metoda društvene promjene", a sve u cilju promicanja međusobnog poštovanja, tolerancije te inkluzije kroz sport, transformirajući nogometni teren u prostor gdje se uče životne lekcije i grade mostovi razumijevanja među mladima iz različitih društvenih skupina.

Na dvodnevnim radionicama provedene su aktivnosti vezane za tzv. Football3 metodu, uključujući i edukaciju za trenere dječjih nogometnih klubova, kao i za nastavnike tjelesne kulture iz osnovnih škola, roditelje, staratelje djece i druge osobe koje rade s djecom.

Prometno-preventivna akcija "Počela je školska godina"

Auto-moto savez u Bosni i Hercegovini i Mostarski auto-klub MAK u suradnji s Osnovnom školom fra Didaka Buntića Čitluk i ove su godine, 27. rujna, održali promotivno-preventivnu akciju "Počela je školska godina". U akciji su sudjelovali učenici šestog razreda naše škole: Ana Pehar, Marija Pehar, Jakov Krasić i Jakov Juričić.

Ova akcija za cilj ima potaknuti sve sudionike prometa, a posebno vozače i naše najmlađe, na pojačan oprez i krajnje odgovorno ponašanje u prometu kako bi se prevenirale bilo kakve prometne nezgode i tragični događaji. Škola se ovim putem zahvaljuje Auto-moto savezu Bosne i Hercegovine te Auto-klubu MAK iz Mostara na višegodišnjoj uspješnoj suradnji.

"Upozoravanje na opasnosti od mina"

Dana 24. listopada 2024. godine u OŠ fra Didaka Buntića održano je predavanje na temu "Upozoravanje na opasnost od mina". Predavanje je omogućio EUFOR LOT Čapljina, u čije ime, je prevoditeljica Marina Stojić i održala ovo predavanje.

Učenici šestog razreda su dva školska sata imali priliku čuti o velikoj opasnosti koju predstavljaju mine na području Bosne i Hercegovine. Površina od 832 četvorna metra naše zemlje i danas je prekrivena minama što predstavlja veliki problem te je nužna edukacija sviju, djece i odraslih, o ovoj opasnosti.

PROJEKT NACIONALNI DAN SVJESNOSTI O KNJIŽNICAMA U BOSNI I HERCEGOVINI- OD BAŠTINE DO (INFORMACIJSKE) USLUGE

Povezanost knjige i čovjeka seže daleko u prošlost. Knjiga već stoljećima služi čovjeku kao primarni izvor informacija i znanja zbog čega čovjek neprestano njeguje pisani riječ te razvija nove načine kako je sačuvati u vremenu i prostoru.

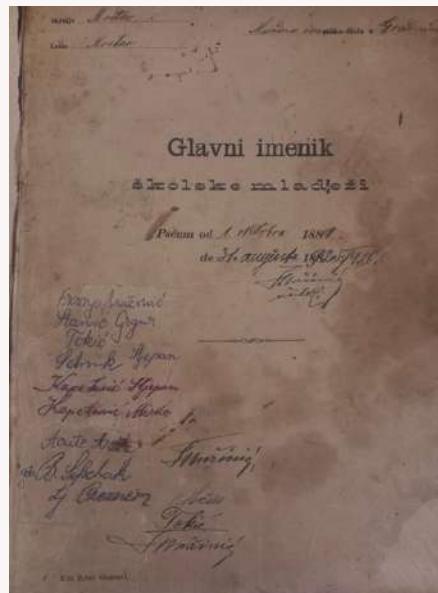
Nacionalni dan svjesnosti o knjižnicama ove godine se obilježio 28. studenog.

Naša škola se i ove godine uključila u ovaj hvalevrijedan projekt. Budući da je ovogodišnja tema „Od baštine do (informacijske) usluge“, nastojali smo ove dvije komponente objediniti u dvije faze te na taj način promovirati našu školu i knjižnicu.

Prvu fazu projekta je činila radionica „Digitalizacija knjiga i kulturne baštine u knjižnici“ koju je školska knjižničarka uspješno provela s učenicima 7. razreda i članovima sekcije „Mladi knjižničari“. Kroz prezentaciju učenici su imali priliku vidjeti i naučiti sve o prvim pisanim izvorima, prvoj tiskanoj knjizi kojoj je prethodio izum tiskarskog stroja, a koji je potaknuo pravu revoluciju u načinu tiskanja knjiga.

Razvoj informacijske tehnologije je doveo do trenda digitalizacije knjiga, što je rezultiralo brojnim projektima digitalizacije kulturne baštine koja za cilj ima zaštititi i sačuvati kulturnu baštinu od zaborava. Učenici su se okušali i u skeniranju stare, neupotrebljive knjige kako bi u potpunosti razumjeli postupak digitalizacije knjiga, a potom su uradili i prigodni plakat na temu ovogodišnjeg Nacionalnog dana svjesnosti o knjižnicama.

Drugu fazu projekta je činila Izložba starih i rijetkih knjiga pod nazivom “Tragom pisane riječi”. Na izložbi su nastavnici, učenici i ostali djelatnici škole imali priliku vidjeti vrijedna i rijetka izdanja knjiga, jedne od najstarijih matičnih knjiga na ovim područjima, te imenik iz 1881. godine, koji je najstariji pisani dokument iz arhiva naše škole. I iduće godine se radujemo suradnji sa Sveučilištem u Mostaru koje je dugi niz godina realizator ovog projekta!

PUT SVILE – PUT BROĆA

„Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije“ nacionalno je i međunarodno natjecanje organizirano za osnovnoškolce, srednjoškolce i studente iz Republike Hrvatske i inozemstva. Natjecanje je oblikovano po pedagoškim i metodičkim standardima, a održat će se od 5. do 6. prosinca 2024. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Članice sekcije „Glagoljaši“ osnažile su se za kreativno djelovanje te pronašle idejno rješenje koje počiva na našem povijesnom i kulturnom nasljeđu.

Cilj je njihovog projekta turistička valorizacija biljke broć. Broć (lat. *Rubia tinctorum*) je biljni rod korisnih trajnica iz porodice broćevki. U ovom projektu predstavljaju pravi ili bojadisarski broć „*Rubia tinctorum*“ iz čijeg se korijena dobiva purpurna boja alizarin. Ime Brotnjo (broć, broća, staroslavenski brošt**ь**) potječe od biljke broć kojom se u srednjem vijeku u Brotnju bojilo sukno (platno).

Ta biljka karakteristična za ovo podneblje nalazi se i u grbu općine Čitluk.

Učenice su se prvo upoznale s Putom svile – mrežom karavanskih putova čiji je glavni cilj bio povezivanje sredozemlja i istočne Azije.

Ti su se putovi zasnivali na razmjeni trgovačke robe, omogućivanju diplomatskih kontakata i spoznajama o drugim kulturama.

Nakon toga su pristupile temeljitu istraživanju raspoređenosti rasta biljke broć u svijetu. Nakon što su istražile gdje je još biljka raspoređena (osim Brotnja), osmisliле su buduću turističku rutu novog puta svile, tzv. PUTA SVILE – PUTA BROĆA s fokusom na ovu biljku kao tematsku poveznicu inicijative. Svrha je projekta akumulacija i povezivanje turističkih atrakcija. Također su, u suradnji s Likovnom sekcijom, izradile statuu Općine Čitluk na kojoj je biljka broć (simbol ovog područja, nalazi se i u grbu općine).

Broćevno crvenilo – alizarin je najstarija prirodna boja. Od davnina su se njime bojale pisanice, tkanina, koža, pločice... Učenice su se i same okušale u bojanju jaja i tkanine rabeći korijen biljke. Kako je broć poznat i po svojoj ljekovitosti, otišle su korak dalje te osmisliле budući turistički proizvod naše općine koja će biti polazna točka novog puta svile, a to je prirodni čaj „Broćanska rubia“.

Dan ružičastih majica

Povodom svjetskog dana borbe protiv vršnjačkog nasilja (Dan ružičastih majica) u našoj školi je danas, 26. veljače, zavladala svečana "ružičasta" atmosfera.

Vijeće učenika cijeli tjedan neumorno radi na aktivnostima povodom obilježavanja ovog važnog dana. Tako su, uz pomoć pedagoginja, održali prezentaciju o vršnjačkom nasilju koja je dostupna na web stranici Škole u kutku za roditelje. Pedagoginje su, također, održale radionice u šestim razrednim odjelima na temu vršnjačkog nasilja i njegovih posljedica.

Vijeće učenika se, uz pomoć ostalih učenika, potrudilo ukrasiti naše hodnikе ružičastim porukama ljubavi, tolerancije i zajedništva, a danas su svi učenici, zaodjenuti ružičastom bojom, mogli napisati i vlastite poruke mira, prijateljstva i tolerancije, što su mnogi i učinili. Osim učenika i djelatnika Škole, proslavi Dana ružičastih majica pridružili su se i predstavnici Odbora za društvene djelatnosti, zaštitu ljudskih prava, pitanja mladih i jednakopravnosti spolova Općinskog vijeća Čitluk zajedno s predsjednikom OV Čitluk gospodinom Ivicom Jerkićem.

Škola im se ovim putem zahvaljuje na njihovoј posjeti i ulaganju truda u nesmetan i zdrav rast

DAN RUŽIČASTIH MAJICA U PŠ SLUŽANJ

Dana 26. veljače, učenici PŠ Služanj su sa svojim učiteljicama obilježili Dan ružičastih majica-borba protiv vršnjačkog nasilja.

Njihova poruka je: BUDI PRIJATELJ, A NE NASILNIK!
Učiteljice: Anamarija Vlaho i Antonela Petrović

Djelatnici Edukacijsko-rehabilitacijskog centra Sveti Josip Radnik održali radionicu u OŠ fra Didaka Buntića

Uponedjeljak, 10. ožujka, našu Školu su posjetili djelatnici Edukacijsko-rehabilitacijskog centra Sveti Josip Radnik kako bi održali radionicu za djecu prvog razreda. Radionica se zvala "Uđi u moje cipele" te se ista održala u 1.e odjelu. Cilj radionice bio je razumijevanje i prihvatanje različitosti, kao i razvoj tolerancije i podrške među djecom.

Naši prvašići su s oduševljenjem prihvatali postavljene im izazove pa je radionica bila vrlo uspješna. Škola se zahvaljuje Centru Sveti Josip Radnik na posjeti i odličnoj suradnji za bolje sutra naše djece i njihovih štićenika.

Značaj izbora zanimanja

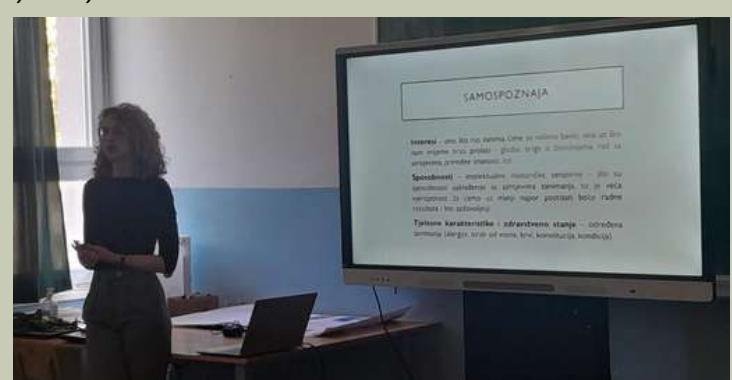
Povodom skorog upisa u srednje škole, u našoj školi su u tijeku aktivnosti profesionalnog informiranja učenika IX. razreda.

Kroz mjesec travanj, školska pedagoginja Milenka Šego je provela profesionalno informiranje kroz prezentaciju „Značaj izbora zanimanja“ s naglaskom da je to jedna od važnijih životnih odluka kojoj treba pristupiti sustavno, te pitanjima koja svakom učeniku mogu pomoći pri samoprocjeni.

U koordinaciji s Upravom škole u petak 11. travnja Srednja prometna škola iz Mostara održala je kratko ali vrlo zanimljivo prezentiranje svoje škole te ostavila školi na raspolaganje „Prometnik“, školski list Srednje prometne škole te promotivne letke sa zanimanjima koje Škola nudi.

U ponedjeljak 28. travnja u koordinaciji sa školskom pedagoginjom M. Šego učenike su posjetili djelatnici Zavoda za zapošljavanje HNŽ-a. Upoznali su naše buduće srednjoškolce sa stanjem na tržištu rada, odnosno s deficitarnim i suficitarnim zanimanjima, te kratko predstavili srednje škole u našoj županiji.

Uprava škole, pedagoška služba i učenici zahvaljuju se službi za zapošljavanje HNŽ.

UČENICI NAŠE ŠKOLE NAGRAĐENI NA NATJEČAJU “DIDAKOVIM STOPAMA”

Povodom održavanja 21. međunarodne kulturne manifestacije Didakovi dani, koja se ove godine održala 24. listopada, Kulturno umjetničko društvo Didak raspisalo je literarni i likovni natječaj na temu "Didakovim stopama". Natječaju su pristupili učenici osnovnih i srednje škole iz Brotnja, a ponosni smo što su i naši učenici dobili nagrade:

Meri Grgić, 1. mjesto, literarni rad (učenici 6.-9. razreda)

Leonardo Pehar, 2. mjesto, likovni rad (učenici 1.-5. razreda).

Učenicima i njihovim mentoricama Škola čestita na zasluženim nagradama.

UČENICE OŠ FRA DIDAKA BUNTIĆA USPJEŠNO PREDSTAVILE „PUT SVILE - PUT BROCA“ U OSIJEKU

U petak, 6. prosinca 2024. godine Gabrijela Milićević, Karla Doko i Vera Miloš, tri članice sekcije „Glagoljaši“, u pratnji mentorica Božane Bevanda i Jasne Ćorić, predstavile su projekt za koji su se temeljito pripremale više mjeseci: „Put svile - put broća“.

Budući Put svile koji bi krenuo od Čitluka, kao polazne točke vodio bi do malog sela u blizini Tomislavgrada - Dražica; dalje do sela Maoča kod Foče; potom do Dubrovnika - gdje se nekada broć koristio za peganje jaja (slikanje i ukrašavanje pisanica voskom koje se onda uranjaju u crvenu boju dobivenu od biljke broć) pa u Konavle u kojima se crvenilo biljke koristilo za bojanje svile. Za bojanje jaja koristio se broć i u Istri, točnije u mjestu Vodice (tu se koristio izraz broč - crvena boja i bročati - bojadisati uskrsna jaja) te na Rabu, potom u Slavoniji (u nekim se dijelovima Slavonije uskrsna jaja nazivaju broćke), u Vojvodini i Beogradu. Put svile - put broća nastavio bi se u Francuskoj, Nizozemskoj, Turskoj, Perziji, Maroku (i danas se na marokanskim i perzijskim tržnicama mogu pronaći košare pune osušenog korijena broća koji se koristi za razne rukotvorine).

Članice tima „Broć“ su na najbolji mogući način, vrlo sigurnim, samouvjerenim i od žirija pohvaljenim nastupom prezentirale svoje Idejno rješenje pri čemu se vrednovala (osim predstavljanja) i njegova kvaliteta, praktična primjena, povezanost s odabranom temom te popularizacija znanosti.

Uživale su i u čaroliji Čarobne šume na Ekonomskom fakultetu, novim iskustvima i poznanstvima, kao i u dvodnevnom obilasku ovog lijepog slavonskog grada.

NATJECANJE IZ HRVATSKOG JEZIKA

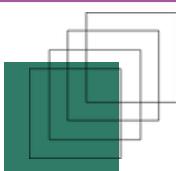
Povodom Dana hrvatskog jezika koji su pred nama, Škola je 5. ožujka, provela natjecanje iz hrvatskog jezika kojemu su pristupili učenici pišući lirske pjesme te tako slaveći naš prelijepi jezik. Upravo ove godine bijaše toliko lijepih pjesama da je Aktiv hrvatskog jezika zbilja imao težak zadatak-izabrati jednu, najljepšu od svih. Ipak, iskristalizirala se jedna- ona koja slavi naš prelijepi jezik. Pjesma se zove Moj hrvatski, a napisala ju je učenica Iva Šakota. Ivi i njezinoj mentorici nastavnici Silvani Prusina čestitamo na ovom uspjehu i želimo im puno sreće na predstojećem Županijskom natjecanju.

ŽUPANIJSKO NATJECANJE U POZNAVANJU ENGLESKOG JEZIKA

Dana, 15. travnja 2025. godine, u organizaciji Zavoda za školstvo i Filozofskog fakulteta u Mostaru održalo se Županijsko natjecanje u poznavanju engleskog jezika. Natjecanju su pristupili učenici devetog razreda osnovnih škola koji su pobijedili na školskim natjecanjima. Osnovnu školu fra Didaka Buntića predstavljala je učenica IX. c razreda, Marta Pehar i osvojila prvo mjesto. Ovom prilikom Škola čestita Marti i njezinoj mentorici, nastavnici Nataši Lučić, na ovom hvale vrijednom uspjehu.

Ponosni smo i sretni što svake godine naši učenici osvajaju brojne nagrade i priznanja te tako pokazuju vlastitim primjerom da se svaki trud i zalaganje isplati, a našim učiteljicama, nastavnicima i profesorima daju dodatnu motivaciju za rad s djecom i mladima.

Učenica Vita Jerkić osvojila treće mjesto na natjecanju u krasnoslovu

Utorak, 15. travnja 2025. godine, u organizaciji Zavoda za školstvo Mostar i osnovnih škola na području HNZ-a, u Osnovnoj školi „Lipanske zore“ Višići, održalo se natjecanje u krasnoslovu za učenike razredne nastave.

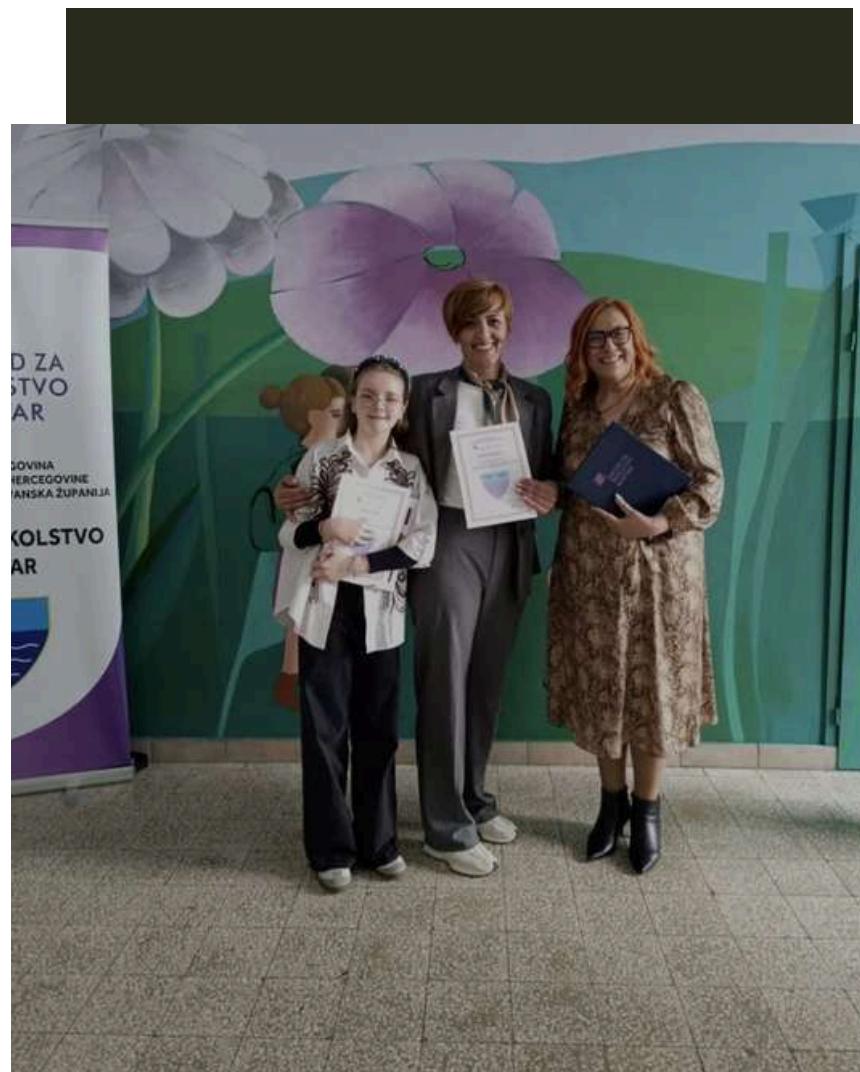
Stručni ocjenjivački sud u sastavu mr.sc. Andreje Pehar (stručne savjetnice u Zavodu za školstvo Mostar), Antonije Zovko (učiteljice Osnovne škole fra Didaka Buntića Čitluk) i Marijane Matić (učiteljice Osnovne škole „Lipanske zore“ Višići) jednoglasno je zaključio da je učenica Osnovne škole Ilići, Lara Kvesić, ostvarila najbolju izvedbu.

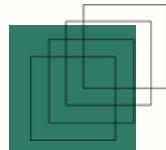
Naša učenica, Vita Jerkić, uz mentorstvo svoje učiteljice, Angele Dodig, osvojila je 3. mjesto u krasnoslovu.

Vita se predstavila s pjesmom "Moja domovina" Josipa Pehara, bivšeg učenika naše Škole.

Malenoj Viti i njezinoj učiteljici Angeli, Škola upućuje iskrene čestitke na ovom uspjehu.

Ovom prilikom zahvaljujemo se i djelatnicima Osnovne škole „Lipanske zore“ Višići, koji su profesionalno pripremili svečani program za natjecanje i dali istinski vrijedan doprinos na području hrvatskoga jezika..

Županijsko natjecanje "Projekt građanin"

U okviru Županijskog natjecanja "Projekt građanin" ili "Projekt Ja građanin", koje se održalo 10. travnja, sudjelovali su učenici naše škole koji su predstavljali svoju Školu i lokalnu zajednicu.

Učenici koji su predstavljali našu Školu su:

Petar Vasilj, VII. c

Marta Soldo, VII. c

Zoran Planinić, VIII. d

Magdalena Soldo, VIII. d

Kristijan Doko, IX. a

Filip Matej Volarić, IX. a

Katarina Bevanda, IX. c

Ivan Milićević, IX. c

Marija Sušac, IX. c

U kategoriji osnovnih škola osvojili su

3. mjesto, a predstavili su temu "Prehrambene navike i prevencija pretilosti kod djece". Učenici su pokazali zavidnu razinu razumijevanja i zalaganja, što im je i uspjelo uz pomoć mentora, prof. Žarka Milićevića i Tereze Pehar. Škola im ovom prilikom čestita na ovom velikom uspjehu.

Pobjednici kantonalnog/županijskog takmičenja/ natjecanja Projekt građanin 2024/2025. za osnovne škole
HERCEGOVACKO-NERETVANSKI KANTON/ŽUPANIJA

1. Osnovna škola "Petra Bakule" Mostar

2. Osnovna škola "Vladimira Pavlovića" Čapljina

3. Osnovna škola "Ivana Didaka Buntić" Čitluk

25

Dragi Pavle,

Unatoč tisućljećima i tisućljećima plivanja po mojoj maloj površini, unatoč ogromnim valovima, strašnim i dugotrajnim olujama, ovo pismo je preživjelo. Moji stanovnici dobro su brinuli o njemu. Čuvali su ga i pravili mu društvo. Drago mi je što je dospjelo točno u tvoje malene ruke i što ga upravo sada čitaš. Pišem ti iz beskraja. Moje plave ruke grle obale ovoga svijeta. Ocean sam – golemo, tajanstveno, nemirno biće. Moje srce kuca u ritmu plime i oseke. No, danas ti pišem s puno tuge i molbe. Čuješ li, Pavle? Čuješ li šapat mojih snenih valova dok ljube obale svijeta? Čuješ li valove kako plaču, kako udaraju o stijene i razilaze se u prasku bijele pjene? Ja sam kolijevka života. U meni spavaju snovi starih mornara. Kroz mene putuju ribe poput letećih strijela, moj glas odjekuje među ogromnim grebenima i liticama. Ali umoran sam, Pavle! Moje plavetnilo više nije čisto. Gušim se u odbačenim bocama i papirićima čokoladica, koje ponekad znaš baciti na moju obalu dok se vraćaš iz škole. Plutaju po meni poput mrtvih meduza. Moje ribice zapinju u teškim mrežama koje me stežu poput nevidljivih ruku. Moje pjesme postaju sve tiše i tiše, moji valovi sve teži i teži. Svaka moja kapljica nosi priču o boli, jer zaboravio si. Pavle, da me trebaš koliko i ja tebe. Gdje su nestali moji delfini, veseli trkači kroz valove? Gdje su nestale moje mudre kornjačice? Gdje su nestali moji svjetlucali, raspjevani, rasplesani koraljni grebeni? Zar ne vidiš, Pavle? Ti si taj koji ih je ostavio same da umru u tišini. Znaš li da dišeš zahvaljujući meni? Moji valovi nisu samo kapljice koje plešu po vjetru. One su tvoj život, tvoja budućnost. A, ipak, dok se ti smiješ na mojim obalama, ja u tišini gutam tone i tone smeća i otrova. Osjećaš li kako boli dok se gušiš? Ja osjećam. Šareni gradovi u mojim modrim, plavim dubinama venu poput cvijeća. Moja bića umiru, a s njima i ja. Pavle, sjeti se! Nekada smo bili najbolji prijatelji. Tvoji su me preci voljeli, uživali u mojim pjesmama i poštovali me kao dar. Mogu postati tamna, suha pustinja u kojoj nećeš moći pronaći ni biser nade. Zamisli svijet bez mene. Nema šuma valova, nema brodova koji plove u zagrljaj predivnom, crvenkastožutom zalasku sunca. Nema sunca koje se zrcali na mojim valovima. Ostaje samo pustoš, tama i tišina. Hoćeš li mi tada moći reći da nisi znao? Ali, još nije kasno! Još možeš spasiti moje plavo srce. Trebam te, Pavle! Trebam tvoje ruke da uklone smeće s moga lica. Trebam tvoje malo srce da me ponovo zavoli kao nekada. Ne tražim puno. Samo da se sjetiš rijeke koja nas veže. Kada sljedeći put kročiš na moju obalu, zastani na trenutak, osjeti tlo pod nogama. Čuj kako ti tiho šapućem da me nikada ne zaboraviš. Kada sljedeći put čuješ moje valove, poslušaj ih pažljivo. To nije samo šapat vjetra u mojoj plavoj kosi, to je moj glasić koji ti govori, koji te moli: čuvaj me, poštuj me i voli. Jer, Pavle, ako nestanem ja, kolijevka života, nestat ćeš i ti.

S ljubavlju,

Tvoj plavi ocean.

NAPISALA Iva Šakota, 8. c

Nagradni natječaj u pisanju pisama

Učenica 8. c razreda, Iva Šakota, osvojila je 3. mjesto na nagradnom natječaju u pisanju pisama, 28. travnja, a u čijoj organizaciji sudjeluju Hrvatska pošta Mostar, BiH Pošta i Pošta Srpske. Na razini cijele države, Iva je svojim radom i talentom, osvojila visoki broj bodova te si priskrbila zaslужeno 3. mjesto. Ovogodišnja tema za pisanje pisma bila je: "Zamisli da si ocean. Napiši nekome pismo u kojem ćeš objasniti zašto i kako bi se trebali dobro brinuti o tebi."

Na natječaju je sudjelovalo 850 pisama iz cijele BiH što Ivin uspjeh čini još i većim.

Osim Ive, na natječaju je sudjelovala i naša učenica 6. c razreda, Meri Grgić, kao i Ana Martinović, učenica 9. a razreda koja je, također, prigodno nagrađena zbirkom poštanskih markica. Našim učenicama, a posebno Ivi i njezinoj mentorici, nastavnici Silvani Prusina, organizatori natječaja će uručiti novčane i druge nagrade, a i naša Škola će, također, biti prigodno nagrađena.

Radi svega navedenog, čestitamo Ivi i njezinoj mentorici na ovom velikom uspjehu, kao i na uspješnoj promidžbi Škole na državnoj razini.

Učenik Bojan Bevanda drugi u Županiji u poznavanju matematike

Dana 15. svibnja, u OŠ Ilići, održalo se Županijsko natjecanje iz matematike za učenike petog razreda osnovnih škola. Natjecanju je pristupilo 20 učenika iz gotovo svih osnovnih škola Hercegovačko-neretvanske županije, u kojima se učenici obrazuju na hrvatskom jeziku.

Našu školu predstavljao je učenik V. C razreda, Bojan Bevanda.

Članovi povjerenstva: Marija Šaravanja, učiteljica matematike u Osnovnoj školi Antuna Branka Šimića Mostar, Gracijela Musa, stručna savjetnica u Zavodu za školstvo Mostar i Anita Begić, učiteljica razredne nastave u Osnovnoj školi Ilići.

Natjecanje je pripremila i realizirala Radmila Lauš, stručna savjetnica za razrednu nastavu.

Ovom prilikom, Bojan je ostvario odličan uspjeh i osvojio visoko 2. mjesto u rješavanju matematičkih zadataka.

Škola Bojanu i njegovoj učiteljici Anamariji Spajić iskreno čestita na ovom velikom uspjehu, a ujedno im se i zahvaljuje na još jednoj uspješnoj promociji naše škole u Županiji.

Zahvaljujemo se djelatnicima Osnovne škole Ilići na izuzetnoj organizaciji, pomoći tijekom natjecanja, pozitivnom okružju koje je doprinijelo uspjehu i ugodnom iskustvu za sve sudionike.

Učenica Lucija Musa osvojila 3. mjesto na Županijskom natjecanju u pjevanju

U ožujku ove godine u našoj školi se održalo Školsko natjecanje u pjevanju. Natjecanju je pristupilo 12 učenika koji prelijepo pjevaju.

Pri izboru najboljeg glasa sudjelovali su svi učenici te je glasovanje proteklo u demokratskom ozračju.

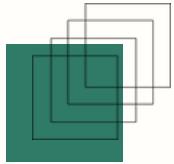
Prvo mjesto osvojila je učenica 9. a razreda, Lucija Musa.

Drugo mjesto osvojila je učenica 9. c razreda, Marta Pehar, a treće mjesto pripalo je Andeli Buntić, također, učenici 9. c razreda.

Županijsko natjecanje održalo se 15. svibnja u Domu kulture Herceg Stjepan Kosača u Mostaru. Našu školu je predstavljala Lucija Musa te je na razini cijele Županije osvojila visoko 3. mjesto u pjevanju. Lucija je svoje pjevanje pokazala i široj publici nastupajući na svečanoj priredbi za Dan škole.

Ovom prigodom, Luciji i njezinim mentorima Ivanu Musi i Ivi Prskalo Škola upućuje iskrene čestitke na ovom hvale vrijednom uspjehu.

ZAVRŠENO ŠKOLSKO NATJECANJE U STOLNOM TENISU

Na Dan škole održala se završnica školskog natjecanja u stolnom tenisu. Na ovom turniru sudjelovali su učenici 6., 7. i 8. razreda. Nakon uzbudljive igre iskristalizirali su se pobjednici.

Najbolji su(djevojčice):

1. Josipa Marić, 7. c
2. Marta Zovko, 8. a
3. Sara Ljolje, 6. b

Dječaci:

1. Toni Bevanda, 8. b
2. Ante Dugandžić, 7. c
3. Marin Bevanda, 7. e

Škola čestita našim uspješnim stolnotenisačima!

PROJEKTNA NASTAVA IZ HRVATSKOG JEZIKA – “BAKE I DJEDOVI U ŠKOLSKIM KLUPAMA”

Projektna nastava je zahtjevniji oblik rada, i to, prije svega, u pogledu vremena potrebnog za realizaciju. Zato je važna dobra organizacija, podrobno prikupljanje relevantnih podataka, njihovo analiziranje i prezentiranje.

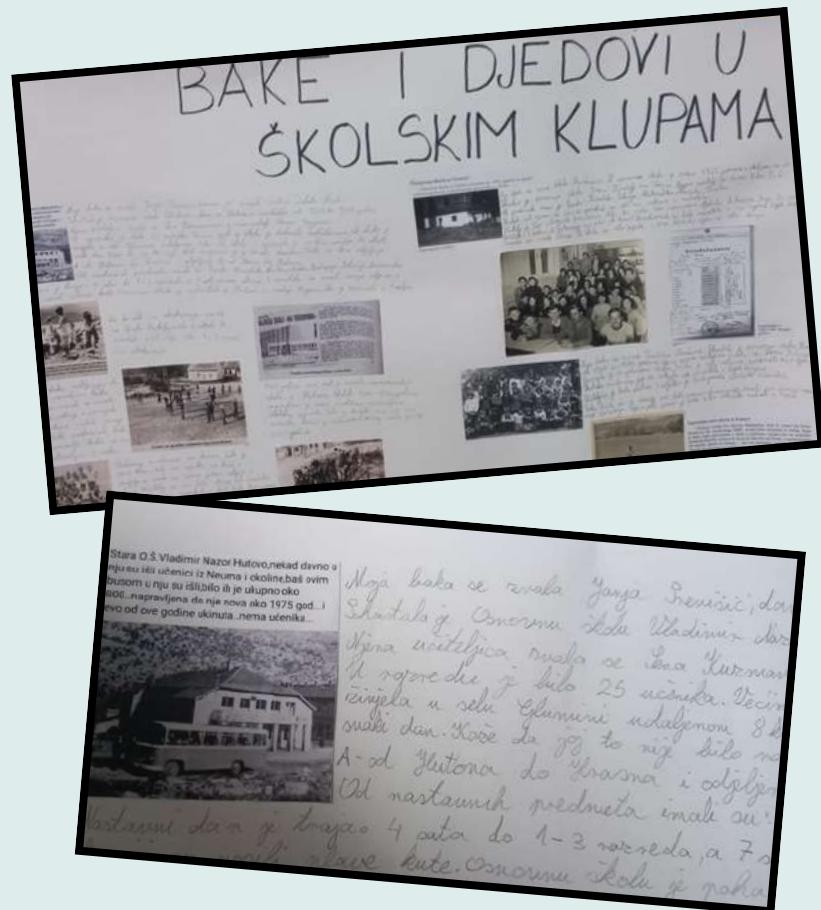
Ovakva nastava ima puno prednosti:

potiče radoznalost, učenje s razumijevanjem, omogućava razvoj istraživačkih, komunikacijskih i organizacijskih vještina.

Učenici 7. b i 7. e odjela su, u okviru nastave Hrvatskog jezika, dobili projekt u kojem su proveli istraživanje i napravili intervju s djedom ili bakom te saznali gdje su se oni školovali, kako im se zvala škola, kakvi su bili učitelji u njihovo vrijeme, koliko je trajao nastavni dan, koje su predmete imali, u čemu se razlikuje tadašnja i današnja škola, kako su se kažnjavali učenici, jesu li nosili školske odore...

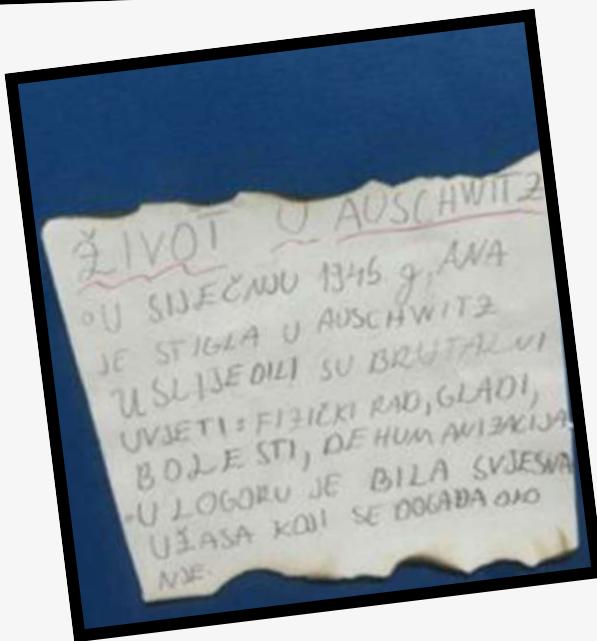
Pronašli su i stare fotografije, svjedodžbe, ploče za pisanje te brojne zanimljive podatke iz povijesti obrazovanja.

Koliko su naši učenici bili uspješni i koliko su nam dokumentarističkih podataka prikupili i donijeli (uz pomoć svojih baka i djedova) pogledajte na fotografijama u galeriji.

PROJEKTNA NASTAVA - DNEVNIK ANNE FRANK

Gotovo da ne postoji osoba na svijetu koja se obrazuje, a da nije čula za Annu Frank, djevojčicu koja je postala simbol borbe protiv diskriminacije, degradacije i nesnošljivosti prema bilo kojoj osobi i narodu. U tom smislu, učenici VIII. A razreda pristupili su projektnoj nastavi iz hrvatskoga jezika, a koja za cilj ima, ne samo upoznati Annu Frank i njezinu obitelj, nego i dublje promišljati o opasnostima diskriminacije, nejednakosti i netolerancije koja je i danas kamen spoticanja u vladavini prava i društvene jednakosti.

Projektna nastava se odvijala u nekoliko etapa:

1. čitanje lektire Dnevnik Anne Frank,
2. književna obrada ulomka iz iste "Annina prva ljubav",
3. gledanje filma Anna Frank - cijela priča,
4. korelacija nastave hrvatskog jezika i povijesti (2. svjetski rat: holokaust),
5. komparacija knjige i filma,
6. individualno istraživanje povijesnih činjenica o glavnim likovima knjige,
7. interpretacijski esej ulomka knjige Dnevnik Anne Frank.

Učenici 8. A razreda, premda vrlo mlati, pokazali su veliki entuzijazam pri sudjelovanju u projektnoj nastavi. Posebno iznenađuje koliko su kritički promišljali Annin život i okolnosti u kojima se našla, a istovremeno proničući u sve opasnosti suvremenog svijeta koje daju naslutiti da ljudi iz povijesti nisu izvukli lekcije. Zadnjih mjesec dana, koliko je trajala projektna nastava na ovu temu, učenici su pokazali izuzetnu motivaciju za rad, kao i empatiju prema djevojčici koja je živjela prije skoro stotinu godina, a ukraden joj je život i djetinjstvo na najbrutalniji mogući način.

Iz tog razloga, zasluzuju samo pohvale.

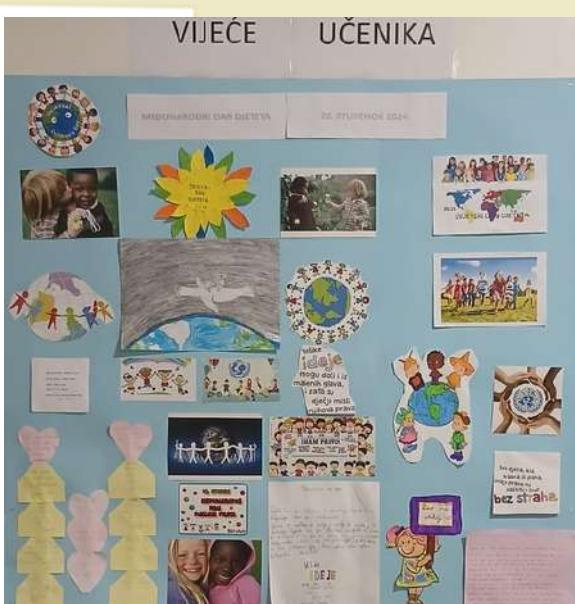

Učenici obilježili Didakove dane i na sekciji Kulturna baština

Listopad je uvijek iznova prilika da se prisjetimo našeg Didaka, njegovog lika i djela. Tako su polaznici sekcije kulturna baština, uz vodstvo prof. Ivane Doko i nastavnice Šime Ćavar, izradili prigodne plakate o fra Didaku, njegovom inspirativnom životu i bogatom naslijeđu koje svi mi uživamo. "Dragi oče, fra Didače, neka ti je vječna hvala i slava!"

Vijeće učenika obilježilo tri važna međunarodna dana

U mjesecu studenom članovi Vijeća učenika, u koordinaciji s pedagoginjama M. Petrović i M. Šego, obilježilo je tri međunarodna dana svojim likovnim i literarnim uratcima, zidom lijepih želja, pozitivnih poruka i raznolikim plakatima.

Međunarodni dan tolerancije koji se obilježava 16. studenog 2024. godine, članovi Vijeća učenika VI. i VII. razreda obilježili su simboličnim pozitivnim porukama te prigodnim plakatom na temu tolerancije.

Međunarodni dan prevencije nasilja nad djecom koji se obilježava 19. studenog, članovi Vijeća učenika VIII. i IX. razreda obilježili su plakatom, literarnim i likovnim uratcima te zidom lijepih želja pri čemu su svoju pomoć pružili nastavnici hrvatskog jezika i likovne kulture.

Međunarodni dan djeteta koji se obilježava 20. studenog 2024. godine, članovi Vijeća učenika IV. i V. razreda obilježili su slikovitim plakatom i poučnim izrekama.

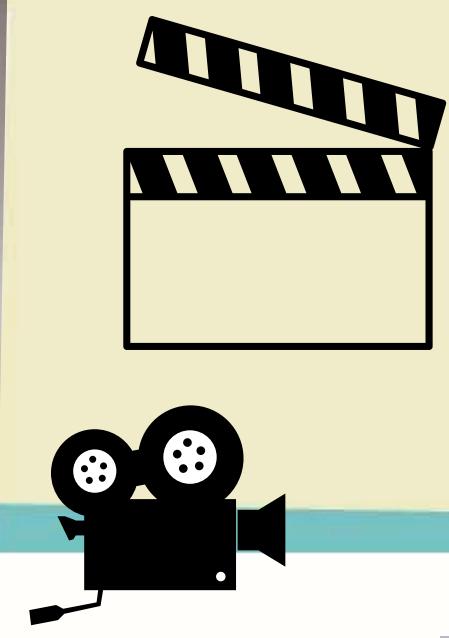
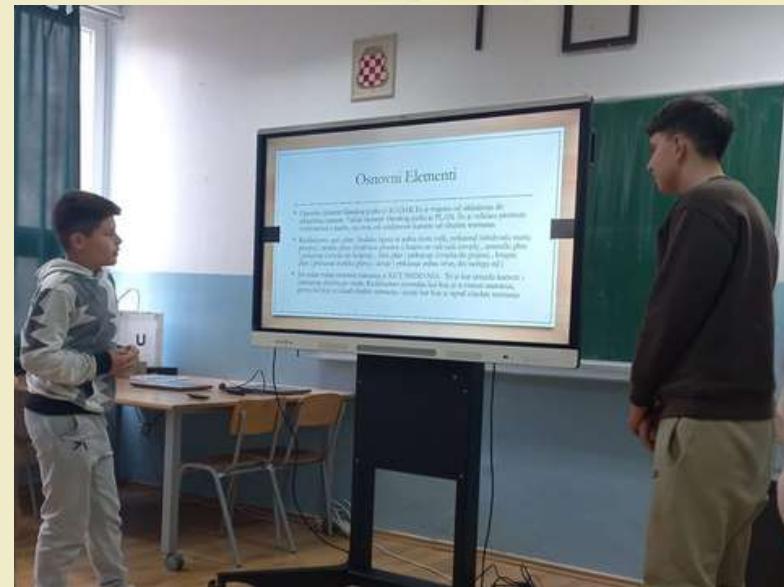
U skladu sa Školskim preventivnim programom, prethodnih dana također su provedene radionice na teme Zbogom, nasilje, dobrodošla, tolerancijo (VIII. razred), Moć pozitivnih poruka i Naš razred (VI. razred).

UČENICI 9.A I 9.B ODJELA ISTRAŽIVALI I IZRADILI PREZENTACIJE O DOKUMENTARNOM FILMU

Današnji učenici pripadaju generaciji kojoj je uporaba računala, interneta i mobitela svakodnevica. Stoga ni nastavni proces više ne može biti oslobođen integracije tih novih medija koji svojom atraktivnošću pozitivno djeluju na učeničku motivaciju. Oni predstavljaju odmak od tradicionalne nastave u kojoj uglavnom dominira nastavnik sa svojim govorom te udžbenik.

Kako su današnje generacije učenika uglavnom vrlo vješte u služenju računalom, na satu su Hrvatskog jezika ponudili obradu sadržaja iz medijske kulture u vidu prezentacija koje su izradili samostalno ili u parovima. Prethodno su istražili sve dostupne informacije o dokumentarnom filmu te aktivno, u zadanom vremenskom okviru, sudjelovali u izradi nastavnog materijala.

Na ovaj su način postali suradnici u nastavi te dobro osmišljenim prezentacijama, koje su sami predstavili na današnjem satu Hrvatskog jezika razvijajući prezentacijske vještine, dodatno obogatili nastavu.

VALENTINOVO

Povodom blagdana sv. Valentina – Valentinovo, učenici V. c razreda sa učiteljicom Anom Cvitanović izradili su razredni projekt na temu "Ljubav".

Zajedničkim radom, male ručice su bojale, rezale i sastavile "mozaik" u obliku velikoga srca na kome su prikazani pojmovi vezani za ljubav.

Svim zaljubljenima i onima koji će tek postati zaljubljeni želimo sretno Valentinovo.

Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva – 22. veljače 1100 godina glagoljice

Prije 11 stoljeća dogodila se jedna od najvažnijih godina starohrvatske povijesti. U Splitu je 925. godine na Prvom splitskom crkvenom saboru ustanovljena Splitska metropolija, crkvena pokrajina za područje tadašnje Dalmacije (pod bizantskom vlašću) i Hrvatske (na čelu s Tomislavom).

Uoči sabora stižu dva pisma pape Ivana X. U jednom se od njih papa obraća Tomislavu i naziva ga kraljem. Zato se ova godina uzima kao početak hrvatskog kraljevstva. U oba pisma papa negoduje zbog rimske liturgije na slavenskom jeziku koju naziva "Metodov nauk".

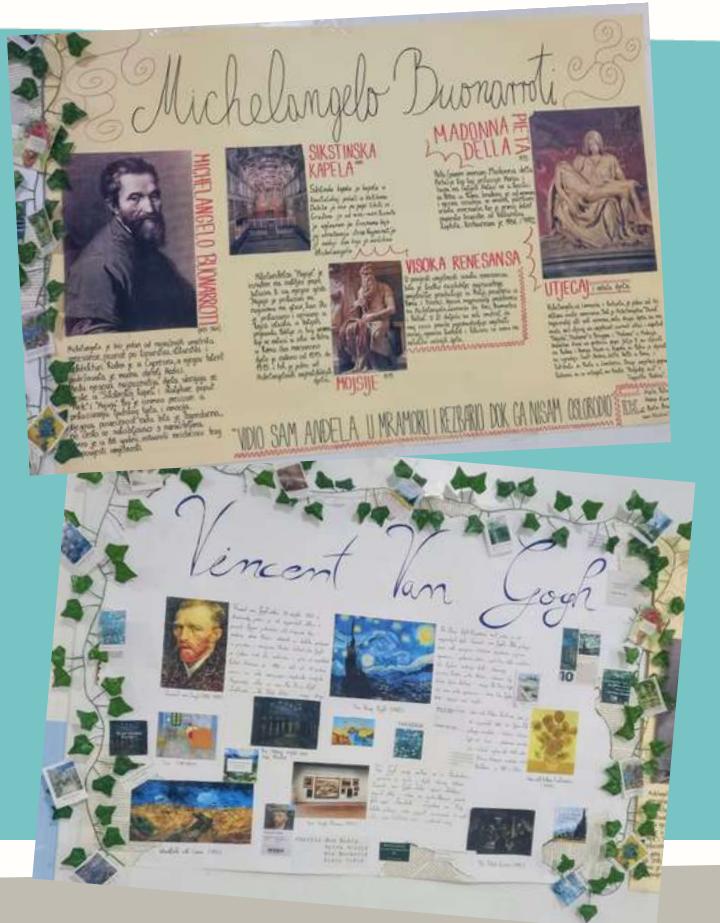
U Metodovu nauku i slavenskoj liturgiji prepoznajemo ono što danas zovemo GLAGOLJAŠTVO.

Godina 925. i Prvi splitski sabor najstariji su dokumentirani spomen hrvatskoga glagoljaštva. Od toga sabora pa sve do danas, do 2025. može se dokumentirano pratiti razvoj glagoljaštva.

Ove su podatke pronašle i prikupile članice sekcije "Glagoljaši" te napravile prigodan pano u školskom holu povodom obilježavanja DANA HRVATSKE GLAGOLICE I GLAGOLJAŠTVA – 22. veljače, a cijelu 2025. će različitim projektima obilježavati 11 stoljeća glagoljaštva.

VELIKA DJELA POZNATIH SLIKARA

Na satu likovne kulture, pod vodstvom nastavnice Sandre Karačić, učenici 9. A i 9. C istraživali su o djelima poznatih slikara. Tim povodom izradili su plakate o Vincentu van Gogu i Michelangelu Buonarrotiju. Učenici su na ovaj način imali priliku kreativnog pristupa i analize mnogih djela, boja, linija i tekstura te su tako razvijali vlastiti stil i likovnu izražajnost.

NAPREDNI HRVATSKI: LEKTIRA ZLATAROVO ZLATO (A. ŠENOA)

Devedi razred osnovne škole uvijek je prigoda za pripremu za srednjoškolsko obrazovanje. Kroz cijeli završni razred učenici ponavljaju i utvrđuju stečeno znanje i kompetencije. Tako su ove godine naši učenici IX. C razreda: Ema Tomić, Marta Pehar, Katarina Bevanda, Marija Sušac i Ivan Milićević dobili i prihvatali zadatak da pročitaju te svojim kolegicama i kolegama prezentiraju prvi hrvatski suvremeni roman Zlatarovo zlato kojega je 1871. objavio poznati hrvatski romanopisac August Šenoa. Učenici su odradili vrhunski posao te uz pomoć PP prezentacija svoj razred upoznali s radnjom i likovima koje generacije učenika pamte kao neizostavne književne prijatelje svoje mladosti.

Kroz prizmu povijesnih događaja i prelijepo, ali i tužne ljubavne priče, učenici uče o svijetu u kojem se i danas slične poteškoće postavljaju na putove mnogima te čine kamen spoticanja ljudskih sodbina. Povijesne okolnosti, društvena segregacija i nepravda, zabranjena ljubav teme su koje svojom snevremenom aktualnošću postavljaju pred nas pitanja i šalju poruke o važnosti borbe i zauzimanja za sebe i svoje bližnje. Upravo takve poruke danas su podijelili ovi učenici sa svojim prijateljima. Zasluguju pohvalu i poticaj da šire svoja krila i lete slobodno, ma gdje god ih život odveo.

Prisjetimo se....
DAN ŠKOLE 2024.

Dana 20. svibnja 2024. godine, naši su učenici i djelatnici škole proslavili Dan škole. Svečanom svetom misom u jutarnjim satima otpočelo je posebno slavlje u našoj školi. Dan škole je uvijek prilika da cjelogodišnji rad i trud naših učenika i učitelja ucrtamo u jednu sasvim posebnu sliku prepunu lijepih dojmova i sretnih trenutaka. Tako su se i ove godine povodom Dana škole održale športske igre i natjecanja koja su upriličili nastavnici tjelesne kulture. Ipak, najsvečaniji dio ovog posebnog dana svakako je školska priredba koja iz godine u godinu otkriva nove talente i umijeća naših vrijednih učenika.

Više nego ikada prije, slavio se naš Didak čije ime škola ponosno nosi. U izvedbi školskog zbora i solistice Andjele Buntić, a pod rukovodstvom nastavnika Ivana Muse imali smo priliku čuti Himnu fra Didaku.

U nastavku priredbe nizale su se pjesme, recitacije i igrokazi koji zaslužuju biti spomenuti. Školski zbor i solistica Marta Pehar izveli su pjesmu 'Sara perche te amo', a igrokaz 'Brige male Ive' dramsko-recitatorske sekcije voditeljica Anite Ostojić, Ane Cvitanović i Viktorije Sušić nasmijao je sve prisutne.

Mali plesači, polaznici ritmičke sekcije koju vode učiteljice Emilija Vasilj i Milena Vranješ, uveselili su nazočne svojim plesom uz pjesmu "Waka, waka". Zatim je učenica Petra Selak još jednom odala počast našem fra Didaku recitalom 'U slavu fra Didaku Buntiću' koji je napisala nastavnica Željka Miletić. Posebno je bila zanimljiva izvedba učenika Zorana Planinića i Klare Primorac koji su uz pratnju školskog zbora i članica kulturno-umjetničkog društva otpjevali poznati Lindžo.

Članovi dramsko-recitatorske sekcije koju vodi nastavnica Željka Miletić izveli su zanimljiv igrokaz 'U potrazi za znanjem' dok je učenike razredne nastave mučila ljubav u igrokazu 'Ljubavna glavobolja'.

SVEČANO PROSLAVLJEN DAN BRANITELJA OPCINE ČITLUK

Povodom 14. Dana branitelja Općine Čitluk koji se već tradicionalno obilježava 18. rujna svake godine, u Čitluku je održana proslava ovoga važnog dana polaganjem vijenaca kod spomen-obilježja poginulim braniteljima, svetom misom te svečanim mimohodom kroz grad koji se završio u hotelu Brotnjo u kojemu je upriličen prigodan program. Od samoga početka obilježavanja Dana branitelja, učenici naše škole obogaćuju program obilježavanja svojim literarnim i likovnim uratcima.

Tako su ove godine nagrađeni učenici:

Katarina Bevanda (likovni uradak)

Ilijana Barbić (likovni uradak)

Josip Luburić (likovni uradak)

Antea Vučić (literarni uradak)

Ruža Sabljić (literarni uradak).

Našim vrijednim učenicima koji nose u srcima zahvalnost i ljubav prema braniteljima i njihovoј žrtvi, kao i njihovim mentoricama, Škola čestita na uspjehu i primljenim nagradama.

Napomenimo i to da su učenici devetog razreda, uz pratnju svojih profesora, sudjelovali na svečanosti polaganja vijenaca, svetoj misi te u svečanom mimohodu.

NASTAVNICE IVANKA MARTINOVIĆ I ZORICA SUŠAC PRIMILE ZAHVALNICU ZA DUGOGODIŠNJI RAD U PROSVJETI

One year ago, we were with them to celebrate their well-deserved retirement. Today, on November 29, we are once again with them to honor their long-term dedicated work and contribution to education and the development of students. Zahvalnicu im je uručio ravnatelj Škole, gospodin Marin Kapular, a cijeli kolektiv OŠ fra Didaka Buntića im se još jednom zahvalio i poželio dobro zdravlje i odmor u zasluženoj mirovini.

DAN UČITELJA

Dan učitelja, koji smo obilježili 7. listopada, je uvijek prigoda za slavlje. Ako vas pitaju za sjećanje na djetinjstvo i školske dane, svatko će zasigurno izvući iz rukava uspomene na prijatelje, ali i učitelje. Biti učitelj danas izazovnije je, no ikada ranije, ali teško da postoji plemenitiji poziv od učiteljskog.

Kruh je to sa sedam kora, složit će se svi koji rade taj zahtjevni posao, ali malo tko će željeti odustati jer biti učitelj je poziv. Učitelje ne pokreće zarada niti mišljenje okoline, za učitelje su svaka vremena teška jer se uvijek iznova uče boriti s novim izazovima, učiteljima se ne može nametnuti mjesto u društvu jer ga oni već imaju. To mjesto je privilegija - učionica, u kojoj se oblikuju, uče i odgajaju oni koji će mijenjati naš svijet, a nadamo se da će ga učiniti boljim i pravednijim mjestom za sve nas.

Europski školski sportski dan

Europski školski sportski dan (ESSD) je inicijativa koja za cilj ima promicanje sporta i tjelesne aktivnosti za poboljšanje mentalnog i tjelesnog zdravlja na međunarodnoj razini te uključivost djece i mladih, škola i organizacija u različite programe tjelesne aktivnosti.

ESSD se, od 2015. godine, organizira svake godine sa stalnim povećanjem broja država sudionica i učenika, dopirući do više od 3 milijuna djece u više od 9 tisuća škola u 41 državi na 4 kontinenta u 2021. godini.

Europski školski sportski dan su obilježili i učenici naše škole, 27. rujna, a cilj je svima isti, osvijestiti svakog čovjeka, neovisno o njegovoj dobi, na neprocjenjivu važnost tjelesne aktivnosti za zdravlje tijela i duha.

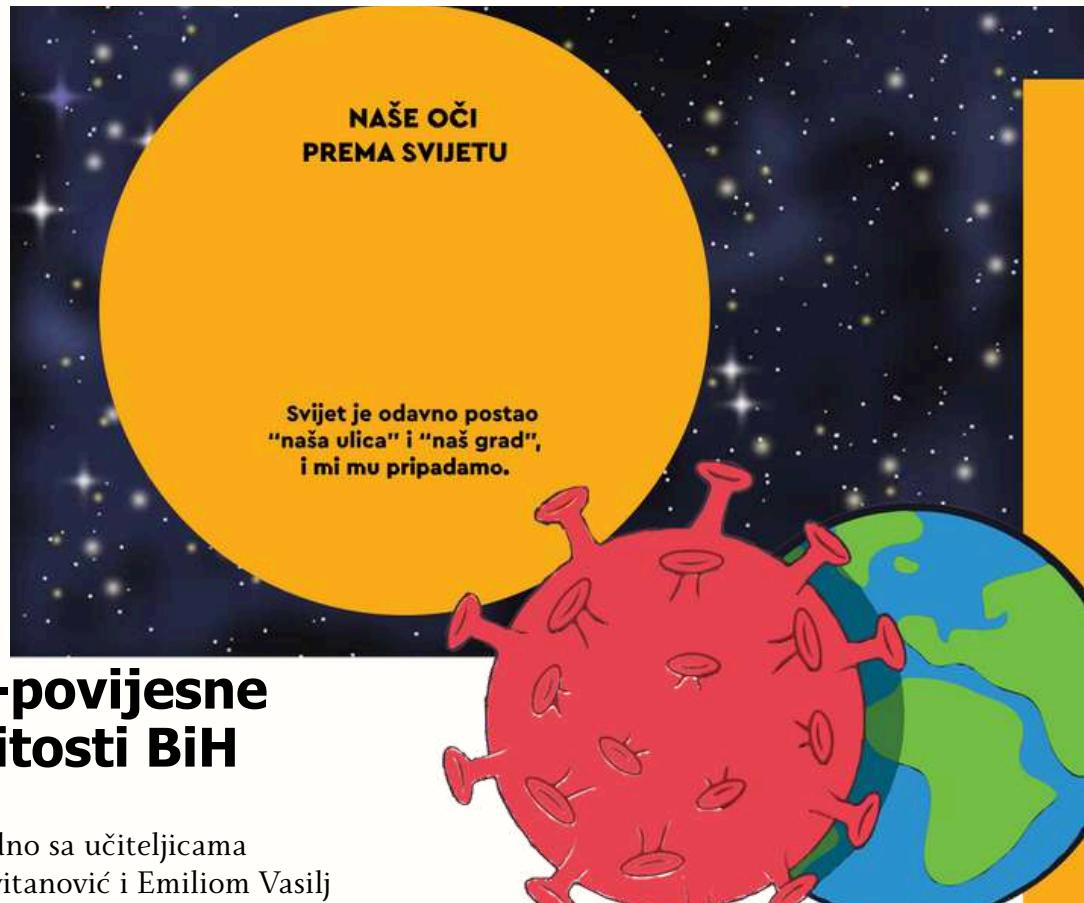

DANI KRUHA I ZAHVALNOSTI ZA PLODOVE ZEMLJE

Danas, 21. listopada, u OŠ fra Didaka Buntića je bilo vrlo veselo. Naši učenici su zajedno sa svojim učiteljima proslavili dane kruha i zahvalnosti za plodove Zemlje. Prigoda je to svake godine da se prisjetimo koliko smo sretni jer uživamo obilje plodova na kojima smo neizmjerno zahvalni Gospodinu.

Dane kruha ove godine obilježili smo dva prva školska sata u obje smjene, a koristimo prigodu da se zahvalimo našim vrijednim majkama, bakama, tetama i svima koji su sudjelovali te svojim slasticama osladili ovaj ponedjeljak.

Kultурно-povjesne znamenitosti BiH

Učenici petih razreda zajedno sa učiteljicama Milenom Vranješ, Anom Cvitanović i Emiliom Vasilj u sklopu nastave Prirode i društva posjetili su 31. listopada arheološko područje Groblje Mainovac, koje je 2003. godine proglašeno Nacionalnim spomenikom BiH. Učenik Ante Primorac predstavio nam je u kratkim crtama lokalitet. U groblju se nalazi kapela kojoj kao podnica služi veliki stećak ukrašen bordurom, štitom i mačem. U groblju je nekoliko arhaičnih križeva. Na jednom od njih je uklesan križ, a s druge strane polumjesec. Posjetili smo i nekropole stećaka na Barama, na dva lokaliteta. U svom mirnom okružju ovi lokaliteti nas podsjećaju na važnost očuvanja tradicije i stjecanja, te nas potiče da razmišljamo o vlastitim životima i nasljeđu koje ostavljamo za sobom.

ČLANOVI NOVINARSKE SEKCIJE POSJETILI ŠKOLSKU KNJIŽNICU POVODOM MANIFESTACIJE MJESEC HRVATSKE KNJIGE

Usrijedu, 30.listopada, članovi novinarske sekcije posjetili su knjižnicu u Osnovnoj školi fra Didaka Buntića u Čitluku. Knjižničarka je zajedno s prof. Matijom Macan organizirala posjet knjižnici. Cilj im je bio obilježiti manifestaciju Mjesec hrvatske knjige te podsjetiti učenike o lektirama koje su čitali i o njihovim autorima, ali i educirati ih o lektirama koje će tek čitati. Također, nastojale su potaknuti učenike na vlastito mišljenje o istim, kao i o svojim dojmovima pročitanih lektira. Svi znamo da je čitanje vrlo važno za vlastito izražavanje i mišljenje. Ali, također znamo i da ničega ne bi bilo bez upornosti slavnog fra Didaka Buntića koji je i razvio pismenost u ovim krajevima. Napomenimo i to da su učenice zaigrале kviz o lektirama koji je bio vrlo uspješan i začinio ovaj predivni susret radošću i smijehom.

Ovim putem se novinarska sekcija zahvaljuje knjižničarki Ana-Mariji i voditeljici sekcije prof. Matiji na gostoprимstvu i lijepom druženju.

VIJEĆE UČENIKA ODALO POČAST POGINULIM BRANITELJIMA I UČENICIMA KOD SPOMEN- OBILJEŽJA

Povodom obilježavanja blagdana Svih svetih i Dušnog dana, 31. listopada Vijeće učenika uz pratinju pedagoginja M. Šego i M. Petrović posjetilo je, zapalilo svijeće i pomolilo se na spomen obilježju poginulim braniteljima Brotnja kao i poginulim učenicima naše škole nakon Drugog svjetskog rata.

Učenica VIII.c razreda Gabriela Nika Pehar je kratko iznijela svjedočanstvo svoga djeda Žarka Pehara koji je bio svjedok tog nemilog događaja u kojem je 11 učenika izgubilo život, a 4 su teško ranjena.

Njima u čast, profesorica, Matija Macan napisala je pjesmu JEDANAEST ZVJEZDICA. Ista je učenicima pročitana na spomen obilježju.

Počivali u miru Božjem.

TREĆA VOLONTERSKA AKTIVNOST

21. studenog, obilježava se Međunarodni dan prava djeteta, te su tim povodom učenici PŠ Vionica zajedno sa svojim učiteljicama posjetili Dom za djecu Ivan Pavao II. na Vionici. Za djecu doma učenici su pripremili slatkiše, ispekli ukusne muffine te samostalno izradili prigodne magnete s poticajnim porukama.

Djeca i djelatnici doma su ih srdačno dočekali, počastili, darivali unikatnim suvenirima koje sami izrađuju, te porazgovarali s njima i nadahnuli ih svojom voljom, hrabrošću i vjerom u bolje sutra.

Slobodno vrijeme djeca su provela zajedno bezbrižno u igri i veselju. Od njih trebamo učiti o zajedništvu, toleranciji i empatiji.

SEKCIJA "KULTURNA BAŠTINA" OBILJEŽILA OBLJETNICU VUKOVARSKOG STRADANJA

Članovi sekcije Kulturna baština su, zajedno sa svojim voditeljicama nastavnicom Š. Ćavar i prof. I. Doko, 22. studenog obilježili sjećanje na žrtve Vukovara izradom vukovarskog Vodotornja koji je postao simbolom grada. Na taj način su se prisjetili njegovog strašnog stradanja 1991. godine, a posebno su odali počast palim herojima Ivici Ivaniki i Hrvoju Džalti koji su tijekom opsade grada svaku večer na vrh Vodotornja postavljali hrvatsku zastavu i time davali snagu hrvatskim braniteljima da ustraju.

" Ili će se viti il' nas neće biti!"

Barjak se vije
i viti će se sve
dok nas nije.

CEREMONIJA DODJELE NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE 2024.

Centar za obrazovne inicijative "Step by Step" je profesionalna, nevladina organizacija osnovana s ciljem promoviranja obrazovne filozofije usmjerene na dijete. Ova je zajednica prostor otvoren za unaprjeđenje kvalitete obrazovanja, učenje, razmjenu, profesionalnu i ljudsku potporu i kritičko promišljanje.

Centar "Step by Step" je u hotelu "Garden City" u Konjicu 17. siječnja 2025. godine organizirao ceremoniju na kojoj je osmi put dodijelio nagrade za inovativne nastavnike i nastavnice u Bosni i Hercegovini. U temelju inovativnosti je otvoren um i spremnost za slušanje potreba, ideja i mišljenja djece te nastojanje da se usudimo oprobati drugačije pristupe.

S ponosom objavljujemo kako su se među sto sedamdeset nastavnika iz cijele BiH našle i naše dvije djelatnice: Jasna Ćorić i Božana Bevanda čiji je projekt "Put svile - put broća" izabran među sedam najboljih projekata u 2024. godini u kategoriji 3. - predmetni nastavnici/ice u osnovnim školama. U ovom su zanimljivom projektu sudjelovale članice školske sekcije "Glagoljaši".

Iako projekt nije nagrađen glavnom nagradom, iznimna je čast biti uopće nominiran za Nagradu za inovativne nastavnike i nastavnice (NIN) u Bosni i Hercegovini jer je ona najvrijednije priznanje među edukatorima i edukatoricama na svim razinama obrazovanja.

Hvala centru "Step by Step" koji prepoznaje, promovira i nagrađuje inovativne nastavnike!

UČENICI OŠ FRA DIDAKA BUNTIĆA OBILJEŽILI 74. OBLJETNICU STRADANJA UČENIKA ŠKOLE

7. veljače 2025. godine obilježila se 74. obljetnica stradanja jedanaestero djece koji su pri povratku iz škole naišli na zaostalu eksplozivnu napravu iz Drugog svjetskog rata, a koja je u tom trenutku eksplodirala te zavila Brotnjo u crno. Tim tragičnim povodom, učenici naše škole, uz pratnju ravnatelja, svojih nastavnika i pedagoginja, sudjelovali su u svečanom obilježavanju ovog nesretnog događaja. Zajedno s obiteljima stradalih, ostalim Brotnjacima te predstavnicima Općine koji su položili cvijeće i svijeće kod spomenobilježja stradaloj djeci, uputili su se prema crkvi Krista Kralja u kojoj se slavilo misno slavlje za preminulu djecu.

1. Buntić, Slavko Leopold
sin Mirka i Jele r. Prskalo,
13 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
21.10.1938. - 7.2.1951.
Paoča - Čitluk

2. Prskalo, Pero
sin Marijana i Jele r. Zubac,
14 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
28.8.1937. - 7.2.1951.
Paoča - Čitluk

3. Zubac, Drago
sin Ivana i Šime r. Marinčić,
12 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
24.1.1939. - 7.2.1951.
Paoča - Čitluk

4. Zubac, Jure
sin Ivana i Kate r. Planinić,
14 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
22.10.1937. - 7.2.1951.
Paoča - Čitluk

6. Karačić, Niko
sin Rafe i Anice r. Grubešić,
13 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
13.9.1938. - 7.2.1951.
Bileći - Čitluk

7. Barić, Mirko
sin Stanka i Luce r. Buntić,
13 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
7.9.1938. - 7.2.1951.
Blizanci - Čitluk

8. Kordić, Zdravko
sin Bariše i Vide r. Kordić,
14 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
20.2. - 7.2.1951.
Blizanci - Čitluk

9. Ljolje, Stojan
sin Mate i Dragice r. Ćorić,
12 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
2.11.1939. - 7.2.1951.
Blizanci - Čitluk

10. Pejdo, Ivan
sin Joze i Drage r. Kordić,
12 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
31.3.1939. - 7.2.1951.
Blizanci - Čitluk

11. Vidić, Drago
sin Ante i Dragice r. Soldo,
14 godina,
poginuo od zaostale bombe u Čitluku
7.6.1937. - 7.2.1951.
Blizanci - Čitluk

*Podatke pronašao ravnatelj, gospodin
Marin Kapular, u Maticama župa
Gradnići i Gradina*

DAN ŽENA U OŠ FRA DIDAKA BUNTIĆA

8. ožujka se svake godine prisjetimo velike i teške borbe žena za svoja prava glasa i izbora. Premda se danas vjeruje da živimo u čvrsto uređenim društvima gdje su žene ravnopravno zastupljene u svim područjima života, stvarnost nas često podsjeti da to i nije baš točno. I danas žene na ulicama traže svoja prava, trpe razne oblike diskriminacije i zlostavljanja, i danas se puno lakše " podiže glas i provodi sila" upravo nad ženama. Ipak, lijepo je imati sigurnost i pronaći potporu u svome dome ili na poslu jer je i tamo svakoj ženi drugi dom. Naš kolektiv broji preko stotinu žena koje se u našoj Školi osjećaju zaštićeno, cijenjeno i sigurno, upravo kao doma. Na još jednom Danu žena koji slavimo zajedno, na svim sretnim i teškim trenucima koje smo podijelili i jedni druge bodrili, na svekolikoj podršci i poštovanju, od srca se zahvaljujemo Upravi naše Škole, gospodinu Marinu Kapularu i gospodi Božani Bevanda, kao i svakom od naših kolega, koji uvijek pronađu način da se osjećamo slobodnima i cijenjenima.

Svim ženama, djevojkama, bakama, majkama, neka je sretan Dan žena! Pazimo jedne na druge i činimo društvo boljim i pravednijim za buduće generacije.

SVJETSKI DAN OSOBA SA DOWN SINDROMOM

Učenici razredne nastave, zajedno sa svojim učiteljicama, obilježili su Svjetski dan osoba sa Down sindromom, koji se tradicionalno obilježava 21. ožujka.

Kroz razne aktivnosti, od crtanja i bojanja različitih čarapa, izrade panoa i nošenjem različitih čarapa, poručili su:

"Ljubav i prijateljstvo ne broje kromosome."

Dragoj djeci sunca, neka je sretan njihov dan.

Dan otvorenih vrata u OŠ fra Didaka Buntića

Dana, 30. svibnja, našu su školu posjetili budući prvašići. Škola im je otvorila svoja vrata, a petaši ih, s učiteljicama, radosno dočekali. Tim povodom održana je školska priredba u kojoj su sudjelovali učenici petog razreda te su svojim nastupima uveselili najmlađu publiku. Priredbu je pjesmom dobrodošlice otvorila učenica 5. c razreda, Marija Juričić, a zatim su uslijedile zanimljive točke naših petaša: igrokaz "Prodavaonica na kraju grada" koji su izveli učenici 5. A razreda, Ante i Ivan, svoju autorsku pjesmu "Desetka" ispjevali su učenici 5. A razreda, Ivan i Niko, učenici 5.B odjela izveli su pjesmu "Dolazi nam proljeće", a učenici 5. C odjela recitirali su pjesme "Škola je..." i "Rastu djeca".

No, tu nije bio kraj. Kako bi atmosfera bila još radosnija, pobrinule su se plesna sekcija koja je plesala u ritmu pjesme "Every move I make" te dramska sekcija koja je izvela igrokaz "Đače" i recitacije pjesama "Škola zove" i "Četiri male riječi". Nakon priredbe koja je razgalila srca i otjerala svu tremu, naši budući osnovnoškolci su, uz pratnju učiteljica: Emilije Vasilj, Milene Vranješ i Anamarije Spajić, krenuli u obilazak škole. Dragi naši đaci- prvaci, dobro nam došli i puno uspjeha vam želimo!

ZAVRŠIO UPIS UČENIKA U PRVI RAZRED OSNOVNE ŠKOLE

Nakon dana otvorenih vrata, u OŠ fra Didaka Buntića uslijedio je upis učenika u prvi razred. Upis se održao u razdoblju od 6. do 9. svibnja, a provelo ga je upisno povjerenstvo. U prvi razred školske 2025./2026. godine upisalo se 57 dječaka i 52 djevojčice, ukupno 109 učenika. Sretni smo i zahvalni što posljednjih par godina naša škola bilježi rast u broju upisanih učenika. Svim prvašicima čestitamo upis u osnovnu školu te im želimo puno radosnih dana i uspjeha u godinama ispred njih. Isto su im poželjeli u svojim čestitkama učenici petog razreda. Ovim putem Škola se zahvaljuje i vrijednim petašima na uloženom trudu i sudjelovanju u svim aktivnostima povodom dana otvorenih vrata.

MALI KORACI PREMA VELIKIM ŠKOLSKIM PUSTOLOVINAMA!

Jučer su vrata PŠ Vionice širom otvorena za najmlađe korake, posjetili su nas budući prvašići! Ušetali su s velikim očima i još većim snovima, a mi smo ih dočekali s osmijehom i zagrljajem dobrodošlice.

Jedva čekamo da školske klupe postanu dio njihove velike pustolovine učenja!

Povodom Dana Općine Čitluk održan sportski turnir triju osnovnih škola iz našega Brotnja

Povodom Dana Općine Čitluk organiziran je športski turnir u kojem su sudjelovali učenici triju osnovnih škola: OŠ fra Didaka Buntića, OŠ Bijakovići i OŠ Čerin.

Turnir se igrao u dvije sportske discipline, košarci i malom nogometu. Rezultati turnira u košarci: Čitluk-Bijakovići 64:41

Rezultati turnira u nogometu:

Čitluk-Čerin 10:0

Čitluk-Bijakovići 4:1

OŠ fra Didaka Buntića osvojila je 1. mjesto u obje discipline i shodno tomu zlatne medalje.

OŠ Bijakovići osvojila je 2. mjesto, a OŠ Čerin 3. mjesto.

Čestitamo našim pobjednicima i svim sudionicima turnira!

UČENICI NAŠE ŠKOLE PRIDRUŽUJU SE AKCIJI UKRAŠAVANJA POTHODNIKA U ČITLUKU

Povodom projekta uređenja pothodnika u centru Čitluka koji je u neposrednoj blizini Osnovne škole fra Didaka Buntića i koji služi na dobrobit svih građana i djece, sretni smo što su se i naši učenici priključili akciji uljepšavanja pothodnika te su tako pružili ruke pomoći umjetnici, gospodri Aneli Korać koja već danima neumorno radi na oslikavanju zidova istog.

Učenici su iz 6. a, 7. e, 8. b i 8. c razreda te ih ovom prilikom Škola pohvaljuje za odaziv i marljivost pri ovoj hvale vrijednoj akciji. Također, koristimo priliku da napomenemo da je u pothodnik postavljen video nadzor od strane MUP-a Čitluk te još jednom apeliramo da se okoliš treba čuvati i izgrađivati, a ne uništavati. Škola upućuje apel svim pješacima koji koriste pothodnik, a posebno učenicima da čuvaju i održavaju čistim sve javne prostore koje koriste jer je to temelj pristojnosti i kulturnog ponašanja.

SVEČANO PROSLAVLJEN DAN ŠKOLE

Prolaska Dana OŠ fra Didaka Buntića započela je u ponedjeljak, 9. lipnja, svetom misom koja se slavila u crkvi Krista Kralja u Čitluku u 7:45 sati. Nakon svete mise, slavlje se nastavilo u športskoj dvorani školskim turnirima u malom nogometu. Ipak, vrhunac proslave bila je školska priredba koja se održala u prostorijama škole u 11 sati. Upravo na priredbi brojni uzvanici, roditelji i ostali gosti imali su priliku vidjeti i čuti što su učenici, pod budnim okom svojih učiteljica, profesorica i profesora, vrijedno pripremali tijekom cijele godine. Program je bio vrlo bogat i zanimljiv, a izvodili su ga učenici svih razreda. Isti je otpočeo himnom fra Didaku u izvedbi školskoga zbora, a potom su uslijedile zanimljive recitacije: Recept za dobar dan, Kraj školske godine, Brotnjo te igrokazi: Dolazi proljeće, Ah, ta ljubav i Poslovne nevolje.

Za odličnu atmosferu pobrinule su se plesne skupine do 5. razreda, kao i neizostavne solo izvedbe u pratnji zbora koje su razgalile sve nazočne. Pred sami kraj priredbe, ravnatelj Škole, gospodin Marin Kapular pozdravio je sve nazočne te prigodnim zahvalnicama i darovima darovao najuspješnije učenike koji su završili deveti razred te učenike koji su osvojili nagrade na ovogodišnjim županijskim i državnim natjecanjima.

Svojim nastupom ponovno su iznenadile i nastavnice koje su izvele pjesmu La musica di notte, dok je posljednja pjesma školskog zbora Ako ne znaš šta je bilo, digla sve okupljene na noge te učinila da se priredba okonča na najljepši mogući način: pjesmom i zajedništvom. Svim učenicima i djelatnicima Škole neka je sretan ovaj predivni slavljenički dan!

KULINARSKA RADIONICA S MASTERCHEFOM MIROSLAVOM KORDIĆEM

U PŠ Vionica danas je bilo zbilja veselo. Sekcija Domaćinstvo, u suradnji s masterchefom Miroslavom Kordićem, pripremila je pravi kulinarski show. Učenici su dobili priliku pripremati jela učeći od najboljih. Kuhali su bologneze makarone te spremali američke palačinke, a osim kuhanja, u izobilju je bilo smijeha i dobre zabave. Učenici su uvidjeli da kuhanje može biti vrlo zabavno, a Škola se zahvaljuje masterchefu M. Kordiću što je izdvojio vrijeme i uljepšao kraj nastavne godine našim učenicima u PŠ Vionica. Domaćinstvo je vrlo popularna sekcija koju su ove školske godine vodile učiteljice iz PŠ Vionica, Marijana Sušac, Marija Jerkić i Ana Sušac. Uživajte u fotografijama našeg kulinarskog showa!

PUSTOLOVNI MATURALAC

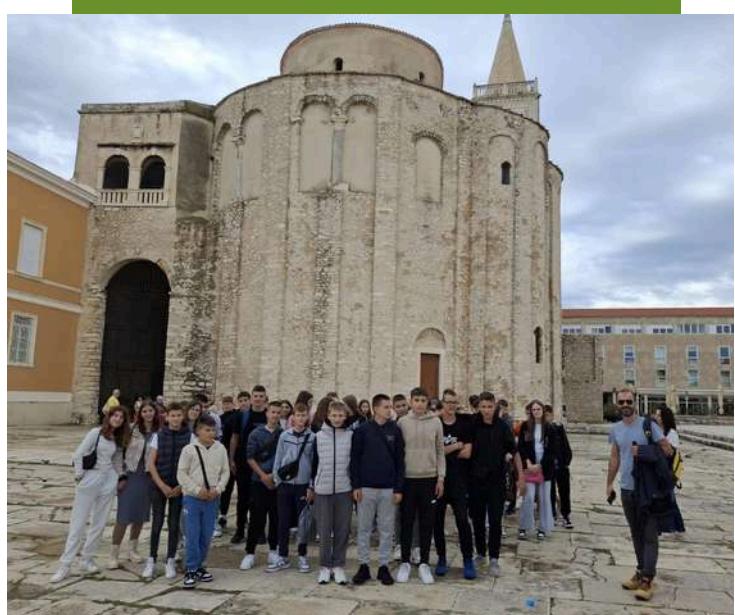
Piše: Marija Sušac, IX. C

Osvanuo je, napokon, i taj dugo očekivani dan. Ovo putovanje bih nazvala " pustolovni maturalac". Tamno, pomalo i sivo jutro je osvanulo. Kao i većina mojih prijatelja, noć ranije, nisam dobro spavala. Naravno, od uzbudjenja. Metereolozi najaviše kišne, tmurne dane, no, ipak, pobijedile su zlatkasto žute iskrice sunca koje su nas pratile tijekom putovanja. Prvi dan smo posjetili Plitvička jezera i Kraljevicu. Plitvice su najposjećeniji nacionalni park u Hrvatskoj, uvrštene su i na popis UNESCO-ve svjetske baštine što potvrđuju stope posjeta turista iz cijelog svijeta. Nakon toga, uslijedio je odlazak u hotel Uvala Scott, večera i zabava u diskoteci. Drugi dan smo posjetili otok Krk. Grad Krk je okružen zidinama s Gradskim vratima.

Posjetili smo i Gradsku vijećnicu, Trg krčkih jezikoslovaca, tj. Glagoljaša, katedralu, forum, itd. Oduševljeni Krkom, radimo stanku za ručak te nastavljamo putovanje prema Rijeci i gracioznoj Opatiji. Usput posjećujemo i primamo blagoslov iz središta Majke Božje Trsatske kojoj je papa Urban V. poklonio čudotvornu slike Majke milosti.

U neočekivanom dogovoru s ravnateljicom i razrednicima, odlučili smo se spustiti zavjetnim stubama kojih je 561. Potom smo panoramski razgledali Rijeku te posjetili bajnu Opatiju.

Šetnja čuvenom Lungomare koja se proteže 12 km, fotkanje u prekrasnom botaničkom vrtu kojeg krasи 150 biljaka iz cijelog svijeta, Perivoj sv. Jakova i Perivoj Angolina, crkvica sv. Jakova, bude uspomene na kristalno lijepu Opatiju. Treći dan, poslije doručka, uslijedio je cjelodnevni izlet u Istru gdje posjećujemo brežuljkasti, plavi Rovinj i Rimski amfiteatar u Puli, a potom i NP Brijune koji se sastoji od 14 otoka, ukupne površine 34 kilometra četvorna. Na otoku se nalaze brojni rimski ostaci, crkvice, bujna flora i fauna, a za nas, maturante, najljepša je bila vožnja vlakićem uz pozdrav životinja koje su nam, na svoj način, iskazale dobrodošlicu.

Četvrti dan, uz pratnju vodiča, posjetili smo Zadar, Kapetanovu kulu iz 13. st., antički forum i crkvu sv. Donata. Nakon toga uzbudljivog dana slijedi slasni ručak, posjet tržnom centru te povratak u Hercegovinu.

Na samom kraju, vjerujem da će ovaj pustolovni maturalac ostaviti neizbrisiv trag u našem sjećanju, dnevnicima, poznanstvima, fotografijama i pjesmama koje ćemo nositi u srcima još puno vremena.

Včenici OŠ fra Didaka Buntića posjetili Vukovar

Učenici naše škole su 18., 19. i 20. ožujka bili u trodnevnom posjetu gradu heroju-Vukovaru. Posjet se održao kao oblik terenske nastave iz povijesti, a isti već godinama provodi Memorijalni centar Domovinskog rata.

Naši devetaši su tako imali priliku neposredno vidjeti sve dijelove Memorijalnog centra u Vukovaru, a koji i danas svjedoče o strahotama stradanja hrvatskog naroda u Domovinskom ratu.

Tijekom ovog trodnevnog posjeta učenici su učili o demokratskim procesima koji su doveli do stvaranja neovisne Republike Hrvatske, kako je obranjena te koje su žrtve podnijete za njezin opstanak. Posjet je završio "školom mira", tj. predavanjem koje je za ishod imalo poruke mira i tolerancije koje su učenici ponijeli sa sobom kao jedini ispravan put u mirnu budućnost te kvizom znanja na kojem su učenici mogli pokazati svoje poznavanje suvremene hrvatske povijesti.

Pobjedu na kvizu znanja odnijeli su upravo učenici naše škole, Ivan Milićević, 9. c i Jure Džida, 9. b. Ovim putem im Škola čestita na postignutom uspjehu. Spomenimo još i to da je ove godine Vukovar posjetilo naših 90 učenika završnog razreda, a Škola se zahvaljuje svim organizatorima ovog važnog putovanja, Ministarstvu branitelja RH i ministarstvima nadležnim za obrazovanje i znanost svih gradova i općina u BiH.

PUTOVANJE IZ SNOVA – posjet čarobnom Chicagu

Piše: Miho Bulić, VIII. C

Bilo je to putovanje koje će pamtiti cijeli život – ne samo zato što smo i prvi put otišli preko oceana, već i zato što nas je tamo čekalo jedno veliko iznenadjenje. Moja sestra, koja nas je odlučila iznenaditi i kupila nam karte kako bismo mogli doći na njezinu promociju, i u Grad snova - Chicago.

Prvi dani u Chicagu bili su čarobni. Jedan od najposebnijih trenutaka bio je pogled s vrha 360 Chicago u John Hancock Centeru. Prošetali smo Chicago Riverwalkom i kroz Magnificent Mile, luksuznu aveniju punu dućana i gradske vreve, Grant Park nas je oduševio sa svojom veličanstvenom Buckingham Fontanom. Ukrali smo se i na krstarenje rijekom Chicago, gdje smo gledali neke od najpoznatijih građevina grada, Trump Tower, Wrigley Building, zgrada sa zlatnim krovom, Carbide & Carbon, Tribune Toranj....Krstareći jezerom Michigan, s broda smo gledali cijeli skyline Chicaga - kao da je grad nacrtan ravno ispred nas.

Posjetili smo i Croatian Ethnic Institute na South Sideu, gdje smo prisustvovali misi među Hrvatima. Prošli smo i pokraj poznatog O Blocka - zloglasnog mesta u rap kulturi, koje je istovremeno simbol opasnosti i snage zajednice.

Naravno, nismo propustili ni kuću iz filma Home Alone, što nas je sve razveselilo kao malu djecu.

A posjet Field Museumu bio je kao ulazak u drugi svijet - od dinosaura do egipatskih mumija.

Chicago Cultural Center, smješten u blizini parka, zadivio nas je svojom raskoši - predivnom vitražnom kupolom, elegantnom arhitekturom i osjećajem mira u srcu velikog grada.

Za kraj gradske avanture, zabavili smo se na Navy Pieru, vozili se na panoramskom kotaču i uživali u pogledu, a u Hard Rock Cafeu pojeli nachose okruženi glazbenim uspomenama i rock ikonama.

A onda smo se zaputili sjeverno, prema Lake Forestu - mjestu iz snova. Grad pun zelenila, bogatih vila i tišine. Tamo smo posjetili Lake Forest College, gdje je moja sestra diplomirala 2024. godine - i to ne bilo kako. Bila je primljena u počasno društvo Phi Beta Kappa i diplomirala summa cum laude - s najvećim mogućim počastima.

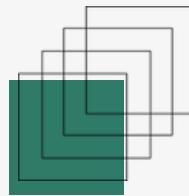
Ovo nije bilo samo putovanje. Bilo je to putovanje u sjećanja, sa obitelji, u prošlost i u snove. Spojilo nas je, otvorilo oči i ostavilo uspomene koje će zauvijek nositi sa sobom.

Borna Pehar

,,Napreduj i nadograđuj svoje vještine”

S obzirom na to da si sada već skoro punih godinu dana srednjoškolac, možeš li nam opisati svoje doživljaje u srednjoj školi?

U srednjoj školi sam se odlično snašao.

Uz učenje se stignem baviti svime čime sam se bavio i tijekom osnovne škole što mi je vrlo važno i zadovoljan sam time.

Društvo mi je odlično, zadovoljan sam novim predmetima i profesorima koji mi predaju.

Koju si srednju školu i smjer upisao i zašto?

Upisao sam se u Srednju školu dr. fra Slavka Barbarića, smjer Poslovna informatika.

Jako me zanima programiranje, te se u budućnosti želim baviti ovom strukom.

Jesi li sada, nakon 9 godina, zadovoljan postignućima u našoj školi i jesu li onakvi kakve si očekivao?

Iznimno sam zadovoljan.

Mnoge vještine i praktičan rad sam priželjkivao, a upravo sam to i dobio, dok su se neke situacije dogodile suptilno, kao npr. plasiranja na državna i ostala natjecanja svake godine i slično.

Zahvalan sam nastavnicima koji su ispunili i nadopunili moja očekivanja.

Kako si se osjećao kada si saznao da si baš ti učenik generacije?

Osjećaji su bili pomiješani. Bilo mi je drag, ne mogu reći da nije jer sam u tih devet godina dao jako puno truda u obrazovanje i u samog sebe, što se moglo primijetiti mojim sudjelovanjima u promoviranju škole i sličnim aktivnostima.

Kao i svake godine tako smo i prošle posebno nagradili najistaknutijeg i najuspješnijeg učenika naše Škole. Borna je svoju titulu ponosno zasluzio plasiranjem na mnogobrojna županijska i državna natjecanja, izvanrednim ocjenama i vladanjem, kao i sudjelovanjem u mnogim izvanškolskim aktivnostima. Uvijek je neumorno učio i trudio se postići rezultate koji su samo jedni od pokazatelja da je sve moguće. Priupitali smo ga par savjeta, a što smo doznali pročitajte u nastavku jer Bornu smo pitali sljedeće:

*Jesi li očekivao da ćeš biti učenik generacije?
Jesi li imao na umu tu mogućnost od početka
osnovnoškolskog obrazovanja?*

Uvijek sam radio na tome da budem najbolji u učenju i ostalim aktivnostima. Ipak, bio sam iznenaden konačnom odlukom jer je bilo i drugih uspješnih učenika, ali sam potajice i očekivao, budući da sam postizao značajne rezultate, kako u školskim tako i u izvanškolskim aktivnostima.

Koliko ti je učenje oduzimalo vremena?

Učenje mi nije oduzimalo puno vremena jer sam većinu gradiva usvajao tijekom školskih sati.

Slobodno vrijeme sam usmjerio na ostale aktivnosti kojima sam se bavio.

Osim što si odličan u školi, poznat si i po uspjesima u šahu.

Vidiš li se jednoga dana kao profesionalni šahist?

Svakom sportašu je cilj profesionalno se baviti sportom, što iziskuje puno truda i rada. Glavni cilj mi je završiti školovanje i pronaći posao u struci, a u budućnosti se želim okušati u programiranju koje jako volim.

Osim šaha, imaš li još neke druge hobije?

Osim šaha, pratim i druge sportove, naročito tenis. Od ostalih hobija pomalo se obučavam u programiranju, jer kao što sam naveo u prethodno postavljenom pitanju, to je ono čime se želim baviti u budućnosti.

Film ili knjiga?

Dajem prednost filmu, iako je dobra knjiga uvijek privlačan izbor. Ima puno filmova koje volim, tako da ne mogu izabrati najdraži, ali ljubitelj sam akcijskih komedija.

*Misliš li da se snovi mogu
ostvariti i kako?*

Uz puno truda i rada, svaki san se može ostvariti. Važno je slijediti svoje snove i ne odustajati od željenog cilja.

*Pošalji poruku sljedećim
generacijama, onima koji tek
imaju priliku postati jedni od
najboljih.*

Nemojte odustajati od svojih snova i ciljeva, sve što poželite možete ostvariti uz volju i trud.

Moja poruka učenicima je: "Napreduj i nadograđuj svoje vještine".

Ovim putem bih se želio zahvaliti ravnatelju Osnovne škole fra Didaka Buntića, gospodinu, Marinu Kapularu, svim djelatnicima škole, koji su mi bili podrška i pomoć u devetogodišnjem obrazovanju. Isto tako, zahvaljujem se, Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK te Zavodu za školstvo Mostar.

Congratulations

Katarina Bevanda

Danas, 3. lipnja, imamo čast istaknuti jednu učenicu koja se tijekom svih godina školovanja izdvajala marljivošću, odgovornošću, znanjem i ljudskošću. Njezini rezultati nisu samo brojke na papiru, iza njih stoje trud, upornost i iskrena želja za učenjem. Osim toga, bila je uzor svojim vršnjacima, uvijek spremna na pomoći, s osmijehom i dobrom riječju. Zato s ponosom proglašavamo Katarinu Bevandu učenicom generacije!

Biti izabran za učenika generacije nije lako, a svi koji su dosad imali tu čast složit će se da je to lijepo priznanje i poticaj.

Na osnovu Pravilnika o utvrđivanju Kriterija i načina izbora učenika generacije Učiteljsko vijeće Osnovne škole fra Didaka Buntića za učenika generacije proglašilo je učenicu IX. c razreda, Katarinu Bevandu.

Katarina je tokom cijelog školovanja imala odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i uzorno vladanje. Uspješna i vrijedna, uvijek i u svemu - u školskim i izvanškolskim aktivnostima. Katarina je nadarena i za umjetničko stvaralaštvo, te pohađa likovne radionice i sudjeluje s ostalim polaznicima u izložbama.

Bila je aktivan član sekcija u školi kao i član "Civitasa". Ostvarila je brojne uspjehe u školskim i izvanškolskim natjecanjima.

Neka od njih su:

Federalno natjecanje "Mladi i naslijede" - 1. mjesto (2021. /2022. šk. god.)

Civitas - sudjelovanje na županijskom natjecanju (2023. /2024. šk. god.)

Civitas - "Projekt građanin", osvojeno 3. mjesto (2025. godina)

Školsko natjecanje u odbojci - 1. mjesto (2023. /2024. šk. god.)

Školsko natjecanje u odbojci - 2. mjesto (2022. /2023. šk. god.)

Vjeroučna smotra - sudjelovanje na Županijskoj smotri (2023. /2024. šk. god.)

Dan branitelja Općine Čitluk - likovni uradak, 1. mjesto (2024. /2025. šk. god.)

Draga Katarina, imali smo čast i zadovoljstvo da si bila dio naše škole. Znamo da, gdje god da odeš, biti ćeš dostojan predstavnik naše Škole. Neka ti ovo bude samo prva u nizu nagrada koje ćeš zaslužiti jer pravi uspjeh tek dolazi! Želimo ti mnogo sreće, zdravlja i uspjeha u životu!

Katarinu smo zamolili da napiše nešto o sebi i svojim planovima.

Moje ime je Katarina Bevanda. Od 1. razreda, učenica sam Osnovne škole fra Didaka Buntića.

Osnovnu školu koju sam pohađala zauzima posebno mjesto u mom srcu. Tu sam stekla prva znanja, prva prijateljstva, prve suze i osmijehe.

Mislim da mi je ova naša škola dala čvrste temelje za dalje.

Najviše sam voljela kemiju i biologiju pa stoga želim upisati gimnaziju i jednog dana ostvariti svoj san i postati farmaceutkinja ili laborant da pomažem ljudima kroz nauku. Želim istraživati i učiti kako funkcioniра ljudsko tijelo kao i svaka tabletica koja krije znanje, trud i brigu za čovjeka.

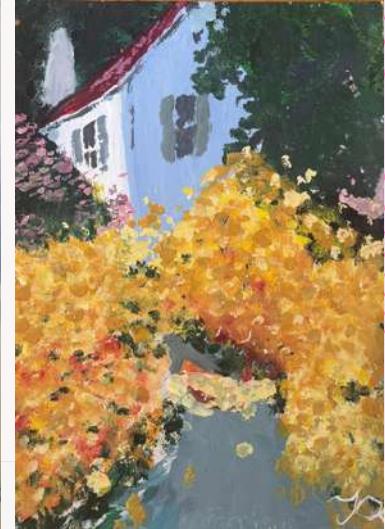

Nagrađeni likovni uradak povodom

14. Dana branitelja Općine Čitluk

Božićna školska priredba
2019. godine

Moj hrvatski

Hrvatski nije samo riječ.
On je dah pr ošlih vremena,
glas predaka u kamenim ulicama,
šapac valova na obali ljeta.
On je priča ispričana uz ognjište,
on je vez na staroj nošnji,
pogled koji razumije,
dodir što govori više od riječi.
U njemu smijeh djece,
U njemu cvrkut ptice,
snovi i nade.
Kad izgovorim njegovo ime
kao da dodirujem zemlju,
kao da osluškujem vjetar
što nosi glasove prošlih stoljeća.
Jezik nije tek zvuk.
On je korijen što ne vene,
grana što raste,
on je sjeme što klija
u svakom novom glasu.
Čuvajmo ga.
Neka diše.
Neka traje.

NAPISALA Iva Šakota, 8. c

Crtež Petar Vekić, 4. b

VALENTINOVO

Valentinovo je zaljubljenih dan,
tada nitko ne treba biti sam.
Moja draga u Njemačku je pošla,
za Valentinovo mi nije došla.
Al' ju svejedno volim,
da se brzo vrati Boga molim.
Nadam se da će brzo doći,
ili ču k njoj pješke poći.

NAPISAO Nikola Mandarić,
4. razred - PŠ Vionica

Crtež Iva Raspudić, 5. b

Moj rodni kraj

Živim u jednom malom kraju,
život je tu kao u raju.
Tu cvijeća uvijek ima,
čak i kad je zima.
Skamenjeno ono stoji
i vijekove broji.
Rodnim krajem dok šećem,
pomislim - lijepo je biti dijete.
Ovdje sam rođena,
tu ču i ostati,
tu dobri su ljudi - Hercegovci.
Radost mi na licu uvijek zasja
kad se sjetim svog rodnog kraja.

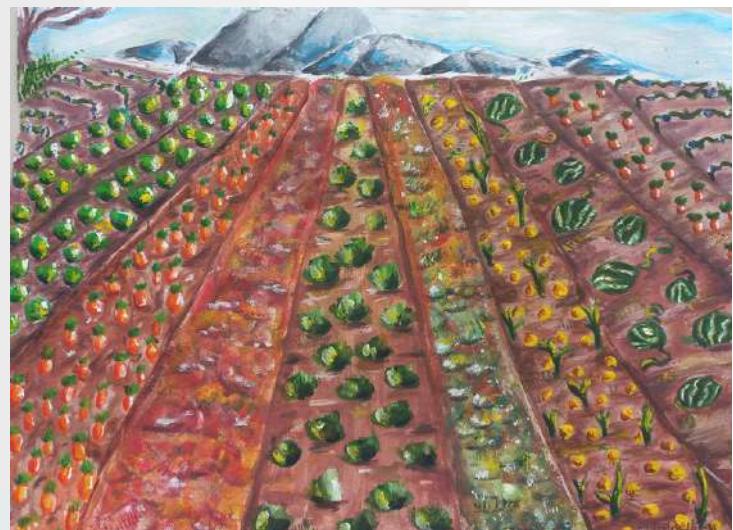
NAPISALA Karla Doko, 7. d

Crtež Augustin Zeko,
2. razred - PŠ Vionica

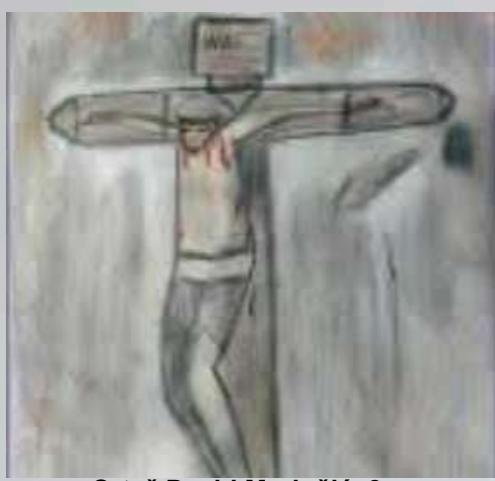
Zalazak sunca

Nestaje dan,
Sunce se premješta na drugu stranu,
lagano gasne njegov sjaj.
Tiho vjetar krošnje njiše,
čuje se kako lišće diše.
Osluškujem i gledam, ispraćam
suncu na počinak.
Zalazi za brda, pozdrave mi šalje,
očarana njegovim bojama, pratim
njegov odlazak.
U tu tišinu stigli oblaci,
gore narančasto u visini.
Sad i umorna trava napokon spava.
Sunce će opet izaći, zoru novog dana
najaviti.
Dotad će mjesec stražariti cijelu noć,
a nebeska rosa zalijevati naš čitlučki
broć.

NAPISALA Marija Martinović, 7. d

Crtež Gabriela Niku Pehar, 8. c

Crtež David Marinčić, 3. c

PISMO MAMI

M ama mi je najdraža,
A l nije ni pregruba,
M ilo srce njeno je
A na se zove.

V olim je najviše
O na mi je biće najdraže,
L jubav mi pruža,
I ima najboljeg muža,
M a s njima nisam nikad
tužna.

T ajne moje sve oni znaju,
E vo privela sam pismo
kraju.

NAPISALA Matea Bradvica,
3. a

Crtež Nikolina Dragičević, 5. c

KRIŽIĆ

Ranim jutrom osjećam dodir
nježne ruke moje majke.
Dodirom pravi znak križa na mom
toplom čelu.

Majčica moja!
Tolike godine blagoslov dijeli,
ne samo meni
nego i drugoj svojoj djeci.

A njena ruka uvijek ista biva:
meka, uzdrhtala i mirisna.
Koliko samo nježnosti
majčica moja ima.

Budim se jutrom ko' ptičica,
grlim je, ljubim...
Majčice moja,
što kada odem iz gniazda tvog!?

Tko će tad na čelo moje
staviti križić mali,
uz blagoslov me
jutrom ispratiti?

Pa da opet mogu sretna krenuti
putem svojim
jer znam
kako su uz mene svi sveci dobri.

Neka me, majko,
još u našem domu!
Lijepo mi je s tobom biti!
Tvoj me križić čuva i blagoslov nosi!
Teško mi te, majko, ostaviti!

NAPISALA Andjela Stojić, 9. b

Crtež Iris Zubac, 3. b

PLANET ZEMLJA

Naš planet Zemlja se zove,
u beskrajnom svemiru
svi planeti plove.
Od svih njih samo jedan je plavi,
samo naš planet
za život je pravi.

Na njemu je dobra atmosfera,
dovoljno zraka, sunca i pitke vode,
milijardu različitih vrsta,
neke što plivaju,
neke što hode.

Na njemu je puno zelenih šuma
i još uvijek neistraženih prašuma,
na njemu su pustinje, ledenjaci,
plava mora i zeleni pašnjaci.
Nigdje nema tolike
ljepote na svijetu,
kao što je imao
na našemu planetu!

NAPISAO Filip Grbavac, 4. c

Crtež Klara Stojić, 4.c

Crtež Elena Pehar, 2. c**MIR**

Mir pronalaziš u danima obasjanim suncem i zvucima u kojima se negdje duboko krije još koji dašak ljudskosti.

Noću bježiš u svoj strah
jer je noć blagoslovljena tišinom.

I tako tišina te prevlada.
Koža ti se naježi i trnci prolaze cijelim tijelom.
Ne možeš više kontrolirati svoj um niti ono o čemu ćeš razmišljati.

Hoćeš li napokon shvatiti tko si!?
Koga kriješ ispod svih slojeva dobro prikrivene osobnosti
koja se uklapa u društvo?

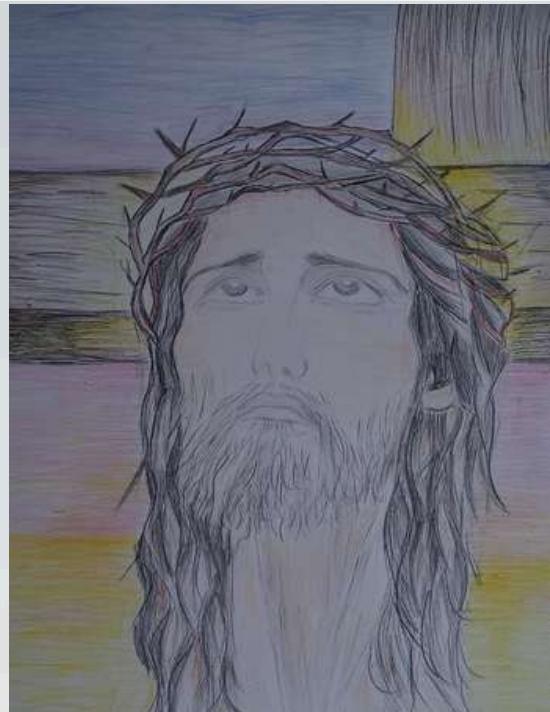
Svi smo mi, zapravo, zarobljenici vlastitog straha.
Nitko u potpunosti ne vlada sobom.

Tišina je, boje se to priznati i oni jaki, ipak jako strašna.
Strašno je pustiti misli da istražuju um.

Možda zato i jeste sve ovako.
Bježimo od onoga tko smo i puštamo
da nas predvlada strah.

Zaronimo u svoj mir i svoju tišinu!
Otkrijmo tko smo!
I svijet će biti naš!

NAPISALA Ana Martinović, 9. a

Likovne sekcije u suradnji s nastavnicom, Sandrom Karačić**I mala iskra nade
pobjeđuje svijet**

Kad se srce u tišini skloni,
i sve izgleda bez svjetla i dana,
Gospod tiho ko' vjetar došapne:
„Ja sam s tobom, ne boj se rana!“

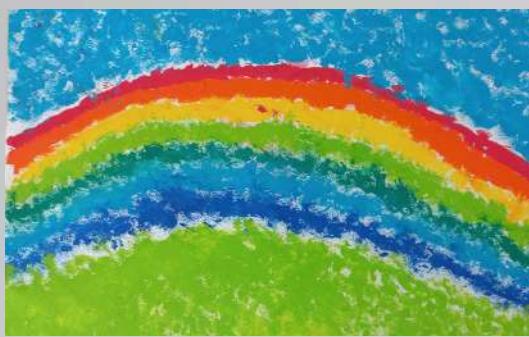
Kad sve izgleda izgubljeno, hladno,
i kad se noć na dušu svali,
u tami sja svjetlo neugasivo
iskra nade koju Bog sam pali.

Jer ne trebamo mnogo, samo mrvu
vjere što planinu premješta
i malo srce koje vjeruje
da Krist nosi naš križ do vrha.

Ta mala iskra u srcu skrivena,
svijetli plamen što ne prestaje sjati,
raspršuje tamu, vraća mir,
uz Božju ljubav nas neumorno prati.

Zato podigni pogled, nebo još stojil!
I kad su oblaci sivi, svejedno je plavo.
Na križu je pisalo: "Dovršeno je",
ali u njemu i sve započinje iznova.

NAPISALA Antea Vučić, 7. b

Crtež Franjo Markota 5. b

Crtež Sara Lena Vlaho, 3. c

ISKRA NADE

Izvirilo sunce malo
pa se igra poslije kiša.
Malo ' vamo, malo tamo,
ne zna gdje bi prvo stalo.

Da probudi ovu zemlju
i šarenim bude tepih,
od maslačka i ljubičice,
sve do bijele tratinčice.

Misli sunce, samo misli,
al' proljeće stiglo rano
pa bacilo čari svoje
i sve brzo procvjetalo.

Propupale sve su krošnje,
vratile se lastavice.
Cvrkut ptica odjekuje
po šumama, kroz ravnice.

Nije suncu drago bilo,
sve mu brzo uranilo.
Bez njegove tople zrake,
sve se ipak probudilo.

A proljeće puno sebe,
okitilo svaki kutak,
pa se divi samom sebi
„sve to mogu i bez sunca“.

Ali ne mogu bez Božje volje,
ništa ne raste samo od sebe.
Svuda Božja ruka stigne
i travku zelenu u vis „digne“.

NAPISAO Antonio Primorac, 9. b

Crtež Elena Pehar, 2. c

MAJČINA RUKA

Kad mi je teško pa riječi mi stanu,
ti me pogledaš i sve opet krene.
Bez tebe svijet bi bio bez boja,
bila bi tužna bezbrojna mora.

Ponekad šutim, ponekad vičem,
ali ti uvijek ostaješ blaga,
uvijek me brižno i strpljivo čeka
ruka tvoja draga.

Da mogu ti dati sva blaga svijeta,
i to bi bilo premalo za te!
Stihove ove poklanjam tebi,
jer u njima moja ljubav za tebe,
majko, cvjeta.

NAPISALA Meri Grgić, 6. c

MAŠKARE

Netko ovo, netko ono,
svatko želi nešto novo.
Maškare su divna stvar,
svatko voli heroja dva.
Djevojčice princeze,
Dječaci heroji,
svatko svoj izbor pravi.
Puštaju se pjesme, plešu svi,
u ovo doba godine,
svi su veseli i radosni.

NAPISALA Marija Tokić, 4. a

Crtež Iva Planinić, 4. b

Crtež Marija Tadić, 5. razred -
PŠ Vionica

Fra Didakovim stopama

Pismo majci

17.11.1925. godine

Draga majko,

hvala dragom našem fra Didaku pa ti sada mogu pisati, a još veća mu hvala što ti sada možeš čitati moje pismo. Prošlo je mnogo godina od kad sam napustila svoje hercegovačko ognjište, naša polja i tvrdi kamen. Moja je duša prepuna uspomena. Drago mi je sjetiti se moje rodne kuće, našeg ognjišta i svih nas nejačadi navečer poredanih okolo, gladnih usta, ali srca uvijek zahvalnih Bogu i na ono malo što imamo. Hvala ti dragi pokojni čača što si nas učio da ne krademo i da budemo pošteni, makar crkli od gladi. Tebi draga mater hvala što si nas svojom nadom uspavljivala navečer i kad se činilo da sutra za nas ne spremi ništa dobrog.

Poslala si me u tuđinu u Slavoniju skupa sa mojoj braćom i sestrama 10. rujna 1917. godine s kolodvora u Mostar da nas fra Didak spasi od gladi koja se uvukla kao kuga u našu rodnu grudu. Najteže mi je bilo tog jutra pred odlazak kad je najstariji brat Ante poljubio kućni prag. Bolilo me nešto u prsim, a bolio i gladni stomak. Samo majko nisi trebala trčati za vlakom i mahati nam u suzama. Ja sam tada spoznala što znači umrijeti, a ostati živ.

Neki su se vratili nakon nekoliko godina, ja sam evo ostala do današnjeg dana u Slavoniji i ovim žitnim poljima. Udalala sam se za svoga Zorana. Našu djecu učim čitanju, pisanju i da kažu hvala dragom Bogu na svemu što stavi pred nas.

Najveća mi je želja da djeca Hercegovine više nikada ne okuse u svojim ustima gorki okus gladi. Želim da nijedno dijete više nikada ne boli u prsim, zbog prernog odlaska iz roditeljskog doma. Najviše od svega se pak nadam da će sve djevojčice i dječaci Hercegovine jednoga dana znati čitati i pisati, da će moći završavati dobre škole i biti na korist našem narodu.

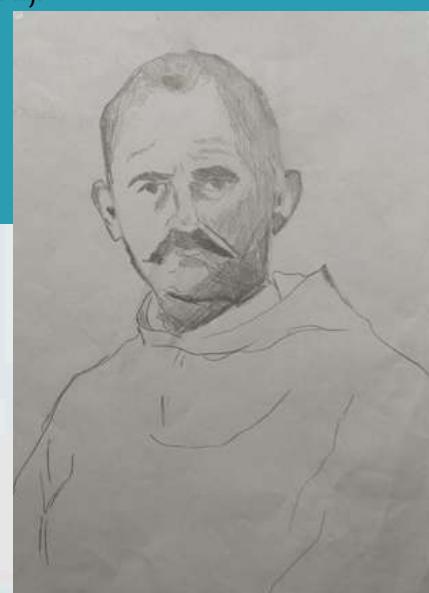
Dragi moj Bože, smiluj nam se i usliši moju molitvu!

Pozdravi mi moju rodnu grudu, svaki kamen i svaku kuću, ceste, drveće, draču i polja duhana. Najviše mi od svega pozdravi ljude, žive i mrtve. Tko bi znao da je srce toliko veliko pa da sve to može stati u nj.

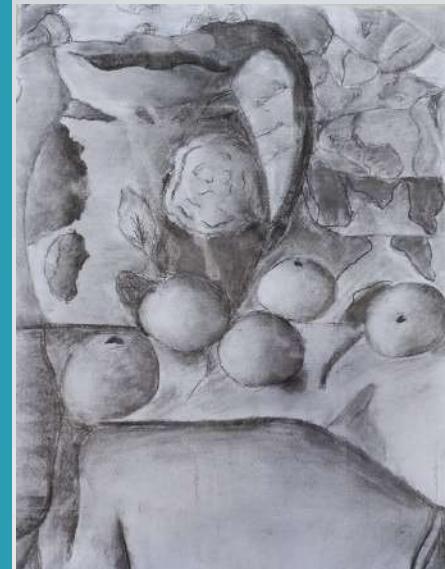
NAPISALA Meri Grgić, 6. c

Crtež Elena Pehar, 2. c

Crtež Leonardo Pehar, 4. b

Crtež Viktorija Pehar, 7. b

Crtež Marijan Planinić, 4. b

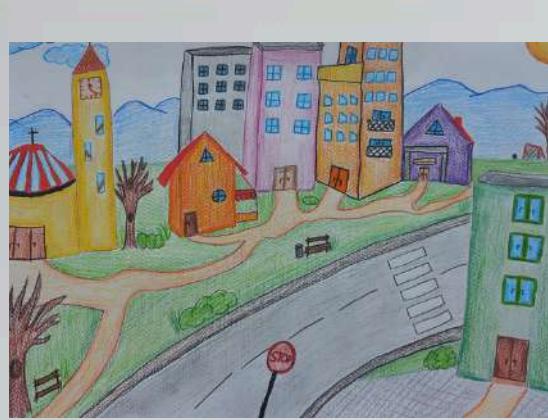
Bijeli brod

Lice mi je blijedo,
puno uspomena.
Nikad nisam reko',
žao mi je što si ostavljena.

Jednom rijekom suza,
plovi bijeli brod.
Ne brod putovanja, ne brod ljubavi,
Nego bijeli brod sjećanja.

Sjetim se nekad,
Kako si me gledala.
Želim da me nema,
otkad si sama ostala.

NAPISAO Domagoj Primorac, 8. e

Crtež Božana Ljolje, 8. b

Crtež Marija Stojić, 8. b

Crtež Matija Bulić, 7. b

Crtež David Marinčić, 3. c

Tišina govori više od riječi

U svijetu ispunjenom bukom, jurnjavom i stalmnom potrebom da nešto kažemo, tišina često ostaje neshvaćena. Promatra se kao praznina, kao odsutnost onoga što je bitno, a, zapravo tišina je ponekad sve. Ona zna više riječi od stotinu izgovorenih rečenica, zna nas dotaknuti dublje nego najglasnije riječi. Postoje trenutci koje ne možemo opisati. Trenutak kada riječi ne pronalaze svoj put, kada sve što osjećamo stane u jedan pogled, jednu suzu, jedan dugi, tiki zagrljaj. U tim trenutcima tišina govori. I ne šapuće, već odzvanja.

Ona zna biti nježna, topla, puna razumijevanja, ali zna biti i teška, snažna, puna onoga što nismo uspjeli izreći. Naučila sam da ljudi često govore kad ne znaju što osjećaju, kad žele ispuniti prostor. Kad se boje tištine. Ali oni koji se ne boje tištine, oni je znaju slušati. Ponekad, i između redova knjige, u stanci između dvije rečenice, u onom "neizrečenom", nalazimo najdublje. Isto je i među ljudima. Riječi mogu lagati, skrivati, povrijediti. Tišina - ne!

Ona je ogledalo nas samih. Ogoljena i stvarna. Zato ne bježimo od tištine. Ponekad je potražim, kao prijatelja koji me nikada ne osuđuje. Kad prestanemo govoriti, kad sve utihne, tada napokon počnemo slušati. Tišina ako joj damo mjesto, progovara najljepšim glasom - glasom duše.

NAPISALA Matea Čečura, 9. e

PŠ Vionica - učenici 2. razreda

Domovina moja

Domovina moja je kao beskrajno mirno more koje se proteže čak i do najdulje gore.

Domovina moja je kao najbistrija voda, a kad si u njoj vidiš dio prekrasnog nebeskog svoda.

Domovina moja na plodnom tlu sniva. Jesenje voće tako lijepo i zdravo biva.

Domovina moja je kao osoba draga koju mogu gledati u dalj sa svog kućnog praga.

U domovini mojoj raste jaglac, visibaba, skoro svaki cvijet.

U domovini mojoj ima ih dosta i za cijeli svijet.

NAPISAO Ivan Ćorić, 5. a

Crtež Veronika Volarić, 3. c

U travi se žute cvjetovi...

Bijele čarolije su nestale i zima je otišla, a proljeće je počelo da budi prirodu. Sunce je sve jače i djeca mogu slobodno raditi svoje nestasluke. Parkovi se pune dječjim osmijehom, neće više biti pognutih glava i namrštenih lica. Nebo se konačno razvedrilo i postaje čiste plave boje, praćeno bijelim oblacima. Sve se počinje buditi. Tople zrake sunca dodiruju nove zelene travke. Moj kraj postaje sve šareniji i mirisniji. Drveće nam maše svojim tek ozelenjenim granama po kojima radosno skakuću ptice. Sada mogu slobodno izlaziti i provoditi vrijeme na otvorenome. Volim lagani povjetarac koji mi mrsi kosu i daje svježi zrak koji je svakome potreban. A livade, tako bogate šarenim cvijećem i žutim pčelicama koje ih oprasuju, mirišu i daju prelijep prizor svakome oku. Ljudi su ugodniji, a osmijesi na njihovim licima govore sve. Svakim danom postaje sve toplije i toplije, što znači da je najljepše godišnje doba stiglo, a to možemo zaključiti po vjesnicima proljeća, koji svakome uljepšaju dan kad ih ugledaju. Svako godišnje doba me razveseli, ali proljeće najviše, zato ga svi čekamo da počne i sve radosti sa sobom donese!

NAPISALA Klara Primorac, 7. b

Moj heroj iz stvarnog života

Moj heroj nema plašt, možda nije jaka, ali je spremna zaštiti me. To je moja, fina, draga i poštena baka. Moja baka me naučila praviti ukusne kifle, lijepе sirnice i moju najdražu zeljanicu. Moja baka je društvena i uvijek je nasmijana. Ja sam svoju dragu baku odabrala da bude moj životni heroj, zato što me uvijek kad dođe poljubi, zagrli, čak nekad pusti suze od radosti. Baka je hrabra, poštena i zahvalna Bogu što me ima. Kad dođe da mi jako lijepi savjet. Ja znam da sam izabrala dobru osobu. Moja baka je moj pravi životni heroj. Želim da zauvijek ostane sa mnom.

NAPISALA Ivana Zeko, 5. razred -
PŠ Vionica

Crtež Petar Klemo, 2. b

JESEN

*Jesen je stigla u naš kraj
i od njega je napravila raj.
Sa bezbroj čudnih šara
plamen na lišću stvara.*

*I nastavila svojim putem sjaja,
svima nam je dala mnogo doživljaja.
Dunji, sedlu, oku, gradu
i broćanskom vinogradu.*

*Jesen nam je donijela boje zlatne,
te razne ljepote unikatne.
Modre sjene, mrlje žute
osvojile njene pute.*

*Jesen je moje godišnje doba,
u njemu svatko nešto proba.
Krčag vina, bokor ruža
svima nam jesen pruža!*

NAPISAO Ivan Milićević, 9. c

Učenici 9. razreda

Crtež Antonija Zubac, 3. c

Crtež Gabriela Musa, 2. b

PROLJETNA KIŠA

Probudio me tiki šum kiše koja je polako padala po prozorskom staklu. Nebo je bilo sivo, prekriveno teškim oblacima, ali zrak je bio nevjerljivo svjež. Otvorila sam prozor i duboko udahnula miris proljetne kiše, ispunio mi je pluća, miješajući se s mirisom mokre zemlje i rascvjetalih voćnjaka. Kapi su se slijevale niz lišće stabala, ostavljajući sjajne tragove poput bisera. Trava se savijala pod težinom kišnih kapi, ali se nije predavala – znala je da će, čim kiša prestane opet uspravno stajati, još zelenija i ljepša. Povjetarac je sa sobom nosio razne mirise različitih procvjetalih voćaka – slatkasti u blagi, poput nečega nježnog, prolaznog i nezaboravnog. Izašla sam van i pogledala oko sebi pustivši da me kiša polako natapa lijepim mislima. Bilo je nešto oslobađajuće u tim kapima koje su klizile niz moje ruke i lice. Svijet je izgledao tiši, nježniji, ali pun skrivene snage. Znala sam da će, čim sunce ponovo proviri iza oblaka, sve zablistati novim sjajem, jer proljetna kiša nije poput jesenje tuge, ona je obećanje novog rasta, svježine i života.

NAPISALA Matija Bulić, 7. b

Crtež Marija Dugandžić, 6. b

Na krilu anđela

Na krilu anđela letim visoko,
bez straha, bez tuge, u svjetlu
zvijezda.

On vodi me kroz tiki svemir
gdje nema boli, suza, ni grijeha.
Anđeoske ruke nježno me čuvaju
i toplim zagrljajem u sigurno vode.

Dok prolazimo kroz tminu,
njegov pogled daje mi bistrinu.
Zvijezde nas prate, nebo je jasno,
na krilu anđela sve je divno i
krasno.

I kad dođe dan,
kad tama me obujmi,
moj nebeski čuvar rasvijetlit će
tminu,
na krilu mog anđela,
okupat ću se u svjetlosti.

NAPISALA Vera Miloš, 7. d

Crtež Nikol Vučić, 4. a

Crtež Sara Dugandžić, 2. a

Crtež Noa Korać, 7. a

Crtež Ivan Vlaho, 3. c

NATPISI NA MAJICAMA MATURANATA

100 % UČENIČKA POSLA

IX. A

SVI KAŽU DA SMO SE POKVARILI,
DA PRIJE NISMO BELAJE RADILI
U MJERAMA SMO NA TEHNIČKOM
GRIJEŠILI,
AL' FALA BOGU I TOGA SMO SE
RIJEŠILI.

IX. B

Ni na nebu ni na zemlji
Kasnili u svakoj smjeni
Nismo vam bili mili
Puno toga smo krili
Ali ipak smo vam „dobri“ bili

IX. C

Mi smo elita uvijek u školi,
Nataši pucaju
živci.

9. c šampioni!

FBI

Fala Bogu idemo

IX. D

Klošari kakvih nema,
u zbornici glavna tema
nastavnici nas sanjaju
kao da smo im dilema
robiju smo služili,
sad je dosta tih problema
Nek vam škola bude mirna
sad kad nas više nema

IX. E

**SVAKI ISPIT PONAVLJALI PO 2-3 PUTA,
JER PONAVLJANJE JE MAJKA ZNANJA
PEDAGOGICA NAM GLAVNA RUTA,
A RAZREDNICA OPOMENE SANJA
PARODIJOM ŠKOLE NAS SU ZVALI,
AL SMO SRETNICI BILI I ŠTA NAM FALI?**

Arrivederci / Auf Wiedersehen

Kratka povijest umjetne inteligencije

Prvi koraci u stvaranju umjetne inteligencije kao znanstvene discipline započeli su još u 20. stoljeću. Filozofi su pokušali opisati proces ljudskog razmišljanja kao mehaničku manipulaciju simbolima, što je kulminiralo izumom programibilnog digitalnog računala 1940-ih godina. Ovo je računalo inspiriralo nekoliko znanstvenika da ozbiljno razgovaraju o mogućnosti izgradnje "električnog mozga".

Polje istraživanja umjetne inteligencije osnovano je na radionici održanoj na kampusu Dartmouth Collegea u SAD-u tijekom ljeta 1956. godine. Mnogi sudionici te radionice su uspješno predvidjeli da će stroj intelligentan kao ljudsko biće postojati u roku jedne generacije, a dobili su milijune dolara da bi tu viziju ostvarili. Vremenom je postalo jasno da su istraživači podcijenili težinu projekta.

Kao što i sami znate, živimo u vremenu koje se temelji na digitalnim tehnologijama. Samim time sve informacije koje nam se pružaju većinski su dostupne u obliku digitalne distribucije. Istina je da vrijeme u kojem živimo ima brojne mane, ali i izume i otkrića - benefite. Tako je najinovativniji izum ovoga doba - umjetna inteligencija.

UMJETNA INTELIGENCIJA

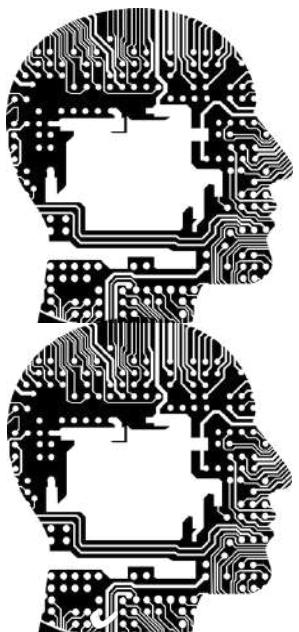
Umjetna inteligencija 21. stoljeća

U 21. stoljeću, umjetna inteligencija postala je sveprisutna u našem svakodnevnom životu, od pametnih telefona do virtualnih asistenata, pretraživača i društvenih mreža. Umjetna se inteligencija temelji na algoritmima i strojnom učenju, stoga je izazvala zabrinutost svoje sposobnosti da zamjeni ljudski rad i djelovanje. Jedan od primjera umjetne inteligencije je tzv. duboko učenje (engl. Deep Learning) koje je područje strojnog učenja koje koriste neuronske mreže za prepoznavanje uzoraka u podacima. Koristi se za prevođenje jezika, preporučivanje proizvoda, prepoznavanje slika i dr.

Moderna umjetna inteligencija

Umjetna inteligencija postaje sve bolja i naprednija u generiranju kreativnog sadržaja poput pjesama, priča, slika i koda (u programiranju). Primjeri uključuju ChatGPT, Google Bard, Microsoft AI, DALL-E, Midjourney i brojne druge. ChatGPT, Google Bard i Microsoft AI su modeli umjetne inteligencije koji generiraju tekstualni sadržaj na temelju zadanih upita.

Također skeniraju i prepoznaju predmete i objekte iz fotografija te mogu dati svoje ideje u kreiranju sadržaja. DALL-E i Midjourney su modeli umjetne inteligencije koje stvaraju fotografije na temelju zadanih upita u bilo kojem stilu (bio to realizam, vektor ili minimalizam, rezultat će često biti zadovoljavajući). Uz ove modele umjetne inteligencije postoje i brojni drugi, no ovi su najpopularniji, samim time vjerojatno i najbolji.

ChatGPT

OpenAI

MIŠLJENJA NASHIH UČENIKA O CHATGPT-U

ChatGPT je odličan alat za pomaganje, ali ga se treba koristiti u granicama, jer moramo sami razmišljati.

Miho Bulić, 8.c

Ne korisitm ChatGPT jer mislim da nije potrebno, možemo i sami učiti i razmišljati.

Matea Čečura, 9.e

Koristim ChatGPT jer je jako koristan i pomaže mi u teškim situacijama.

Ivana Šakota, 7.b

Ne koristim često, mislim da je korisno, ali treba koristiti umjereni i osloniti se na svoje znanje.

Luka Soldo, 9. c

ChatGPT je najbolja stvar na svijetu.

Franjo Ostojić, 8.e

Koristim ChatGPT za školu jer mi pomaže da brže i lakše razumijem gradivo i riješim zadatke.

Ana Ostojić, 7.b

ChatGPT pomaže i pridonosi u svakodnevnim poslovima, ali pretjerana korist ugrožava našu sposobnost za samostalno razmišljanje.

Gabrijela Nika Pehar, 8.c

Koristim ChatGPT ponekad da mi pomogne u tumačenju lekcije.

Marko Doko, 7. d

Ne koristim ChatGPT, nisam pobornik toga.

Klara Živković, 9.e

DRUŠTVENE MREŽE – UTJECAJ NA MLADE I MENTALNO ZDRAVLJE

U dobu digitalne revolucije, društvene mreže su postale neizostavni dio života mladih. Današnje generacije ne poznaju svijet bez interneta i bez novih tehnologija. Društvene mreže su sastavni dio njihovih socijalnih života od samog rođenja, posredno preko roditelja koji objavljuju aktuelne trenutke njihovih života, a zatim i direktno kada su izloženi ekranima u cilju njihovog animiranja ili umirenja.

DRUŠTVENE MREŽE I MENTALNO ZDRAVLJE

Više od dva sata dnevno 59 posto mladih provodi na društvenim mrežama. Podatak je to istraživanja Amnesty International među ispitanicima dobi od 13 do 24 godine iz 45 različitih zemalja. Potraga za idejama i aktivizam, neki su od motiva surfanja društvenim mrežama. Kao dvije glavne opasnosti istraživanje navodi ovisnost o platformama i utjecaj štetnog sadržaja. Pet najpopularnijih platformi su Instagram, YouTube, TikTok, Snapchat i Facebook. Većina ispitanika, njih 74 posto, odgovara kako gledaju svoje profile više nego to doista žele činiti. Osjećaju se ovisnim o konstantnom updateu i obveznim provjeriti novosti na profilu.

Tri četvrtine ih ne razumije uvjete korištenja ovih platformi, a više od polovine je imalo loša iskustva u smislu nasilja i zlostavljanja. Što se tiče nerealnih fotografija koje su na mrežama uobičajene, većina ispitanika se osjeća anksiozno, a neki imaju konkretne posljedice po mentalno zdravlje.

INTERNET NASILJE

Popularnost društvenih mreža, te veliki broj djece koji su korisnici istih dodatno su inspirirali cyber kriminalce i online predatore. Fenomeni krađe identiteta, lažnog predstavljanja, dostupnost osobnih podataka preko interneta, digitalno nasilje, cyber prikradanja, predstavljaju negativne strane online društvenih mreža. Mnoga djeca koja doživljavaju nasilje putem društvenih mreža često ne pričaju o tome i potrebno im je puno vremena kako bi se odlučili na taj korak, prvenstveno zbog toga što se osjećaju postiđeno i uplašeno, misle da će se nasilje pogoršati ukoliko nekome kažu ili da će im biti oduzeto pravo korištenje interneta, te zbog toga skrivaju da su zlostavljanja.

Ukoliko roditelji/staratelji posumnjavaju da je dijete žrtva nasilja, važno je da budu tu za njega, da mu kažu da nije samo i da mu vjeruju te da žele da mu pomognu i pruže podršku.

STATISTIKE I ISTRAŽIVANJA

Prema podacima Agencije za statistiku BiH 76,1% ispitanika starosti od 16 do 24 godine internet koristi najčešće za posjete sljedećim društvenim mrežama: Facebook, Instagram i Twiter.

Sveobuhvatno istraživanje o medijskim navikama djece i stavovima roditelja u BiH, koje su u lipnju i srpnju 2020. proveli UNICEF i Regulatorna agencija za komunikacije BiH (RAK), pokazuje da 95% djece uzrasta od 7 do 18 godina koristi Youtube, najčešće radi gledanja muzičkih spotova, smiješnih videoa ili jutjubera, a da 85% djece koristi barem jednu društvenu mrežu, stranicu ili aplikaciju za razmjenu poruka.

DRUŠTVENE IGRE

Društvene igre su oduvijek bili način da se ljudi opuste, povežu i provedu kvalitetno vrijeme sa svojim prijateljima i obitelji.

Od drevnih vremena pa do danas, ove igre su evoluirale i prilagođavale se različitim epohama, no uvijek su ostale omiljenim izborom za zajedničku zabavu.

Drevna Zabava

Zabava društvenim igrami traje već tisućama godina. Stari Egipćani su igrali igru zvanu "Senet", koja je bila kombinacija strategije i sreće. Grci su uživali u "Petteia", igri sličnoj šahu, dok su Rimljani voljeli "Ludus Duodecim Scriptorum", rani oblik backgammona.

U srednjem vijeku, društvene igre postale su popularne među europskom plemićkom klasom. Igre poput "Šaha" i "Čovječe, ne ljuti se!" postale su omiljene na kraljevskim dvorovima. U to vrijeme, šah je bio poznat kao "šah-mat" (kralj je mrtav), što objašnjava porijeklo izraza "šah-mat".

Najpopularnije društvene igre u svijetu

Monopoly	Pikado	Poker
Scrabble	Domino	Cluedo
Pictionary	Solitaire	Alias
Uno	Puzzle	Memo
Rizik	Twister	Activity
Jenga	Čovječe ne ljuti se	Jamb
Šah	Pogodi tko si!	Mikado

S razvojem industrije i novim tehnologijama u 19. stoljeću, proizvodnja društvenih igara postala je lakša i pristupačnija. "Monopol" je jedna od prvih komercijalno uspješnih igara koja je osvojila svijet. Također, popularnost igara poput "Život" i "Jamb" postala je nezaustavljiva.

Dolazak računala i mobilnih uređaja promijenio je način na koji igramo društvene igre. Online igre, kao što su "Catan" i "Ticket to Ride", omogućile su ljudima širom svijeta da se povežu i igraju zajedno, bez obzira na fizičku udaljenost.

Društvene Igre Danas

Danas, društvene igre su ponovno doživjele renesansu. Ljudi se okupljaju na društvenim događanjima kako bi igrali igre poput "Codenames", "Cards Against Humanity", i "Pandemic". Ove igre kombiniraju zabavu, strategiju i socijalno integriranje. Povijest društvenih igara duboko je ukorijenjena u ljudsku kulturu i zabavu kroz stoljeća. Bez obzira na to jeste li zaljubljenik u klasične igre ili preferirate nove, digitalne verzije, društvene igre ostaju izvrsna opcija za zajedničku zabavu s prijateljima i obitelji. Neka vas ova bogata povijest društvenih igara inspirira da istražite nove avanture u svijetu igara!

KNJIGA

KOJE SU OBILJEŽILE
GENERACIJE

20

1. MALI PRINC

Antoine de Saint-Exupéry

Prikladno za sve uzraste. Početnica za očuvanje i obnovu djetinje duše.

2. LOVAC U ŽITU

Jerome David Salinger

Dramatična borba tinejdžera protiv smrti i odrastanja, autentičnost protiv umjetnog, traganje za vlastitim smislim.

3. DNEVNIK ANNE FRANK

Anne Frank

Prikaz nesretnog djetinjstva, Židovka u tajnom skloništu za vrijeme Drugog svjetskog rata.

4. MOJ TATA SPAVA S ANĐELIMA (MALI RATNI DNEVNIK)

Stjepan Tomaš

Domovinski rat predočen kroz oči devetogodišnje djevojčice Cvijete Matković.

5. VLAK U SNIJEGU

Mato Lovrak

Putovanje s preprekom. Složni ljudi mogu zajedničkim snagama postići i ono što se čini nemoguće.

6. SRETNI PRINC

Oscar Wilde

Veliko srce jednog kipa koji se održe svoje ljepote da bi pomogao siromašnjima. Nije sve u izgledu.

7. SMOGOVCI

Hrvoje Hitrec

Suživot ljudi s rubnih dijelova grada. Život može biti zabavan bez obzira na probleme.

8. DIVLJI KONJ

Božidar Prosenjak

Život jednog divljeg konja. Poput svih živih bića i čovjek mora živjeti poštujući životne zakone kako bi živio u sreći i harmoniji sa svojom okolinom.

9. ČUDO

R. J. Palacio

Knjiga koja govori o tome kako je to biti drugačiji.

10. STRAH U ULICI LIPA

Milivoj Matošec

Dječak koji je ucjenom želio steći prijatelje. Zbunjenost, strah, ucjena, nesporazum, promjena.

11. JUNACI PAVLOVE ULICE

Ferenc Molnár

Borba za grund između Pavlouličanaca i crvenokošuljaša. Ne trebamo ponižavati fizički slabije od sebe. Čovjek se mjeri djelima koja čini.

12. TROJICA U TRNJU

Pavao Pavličić

Prikaz iskrenoga prijateljstva i odanosti trojice dječaka koji su se odvažili upustiti u opasnost kako bi pljačkaši banke bili kažnjeni.

13. GALEB JONATHAN LIVINGSTON

Richard Bach

Život galeba Jonathana Livingstona. Nemoguće želje mogu se ostvariti uz dovoljno truda, rada i ustrajnosti.

14. DUH U MOČVARI

Anto Gardaš

Avanture Mironove ekipe u Kopačkom ritu. Ljudi su odgovorni za očuvanje prirode i dobrobit životinja.

15. PRIPOVIJEST O DOKTORU DOLLITLEU

Hugh Lofting

Fantastične pustolovine doktora Dolittlea i njegovih ljubimaca u Engleskoj i Africi. Treba poštovati sva živa bića i živjeti s njima u miru i skladu.

16 ČAROBNIJAK IZ OZA

Lyman Frank Baum

Nezaboravno putovanje djevojčice Dorothy u čudesnu zemlju Oz. Važno je prepoznati ono u čemu smo добри i biti uporan na putu do ostvarenja svojih ciljeva.

17. LETEĆI RAZRED

Erich Kästner

Život i sudbine dječaka u internatu u Kirchbergu. Pravo prijateljstvo savladava sve prepreke.

18. HEIDI

Johana Heusser-Spyri

Društvene razlike i prijateljstvo djevojčica Klare i Heidi. Za sreću nije potrebno bogatstvo već društvo dragih ljudi i život u skladu s prirodom.

19. KAKO JE TATA OSVOJIO MAMU

Miro Gavran

Ljubavni i obiteljski život dječaka Antuna. U životu ništa nije važno ako nema ljubavi, ako ne volimo i nismo voljeni.

20. BAJKA O RIBARU I RIBICI

Aleksandar Sergejevič Puškin

Pohlepa starice koja želi da joj zlatna ribica ispunjava sve želje. Čovjek ne smije biti pohlepan i nezahvalan jer mu se može dogoditi da ostane bez svega što ima.

20

15

FILMSKIH KLASIKA

KOJE MORATE POGLEDATI

1. Charlie i tvornica čokolade (2005)

Charlie Bucket (Freddie Highmore) živi jako loše i može samo sanjati kako će doći do poznate tvornice čokolade Willy Wonka (Johnny Depp). I tako je gospodin Wonka objavio da je u čokolade sakrio pet zlatnih karata i da čeka sretnike u posjetu.

2. Beethoven (1992.)

Lopovi su ukrali štence St. Bernarda, no jedan od njih uspio je pobjeći i završio u Newtonovoj kući. Otac George (Charles Grodin) kategorički se protivi psu, no malena Emily kako voli štene po imenu Beethoven i čak joj spašava život.

3. Kronike Narnije: Lav, vježtica i ormar (2005)

Prvi film u seriji bio je možda najdjedinjastiji. Majka šalje djecu u selo da ostanu kod prijatelja, daleko od bombardiranja u Londonu. Tamo slučajno pronađu čarobnu garderobu koja vodi ravno u snijegom prekrivenu šumu vilinske zemlje, gdje ih dočekuje prava faun (James McAvoy).

4. Povratak u budućnost (1985)

Marty McFly (Michael J. Fox) je disfunktionalni tinejdžer koji ima čudno prijateljstvo sa znanstvenikom Emmetom Brownom (Christopher Lloyd). Tko bi rekao da će ekscentrični Doc uspijeti stvoriti pravi vremeplov.

5. Djeca špijuni (2001)

Carmen (Alexa Vega) i Junie (Daryl Sabara) djeca su bivših tajnih agenata. Godinama kasnije najbolji špijuni počinju nestajati, a sumnje padaju na popularnog TV voditelja. U glumačkoj ekipi glume i Antonio Banderas, Alan Cumming i Danny Trejo.

6. Jumanji (1995)

Judy (Kirsten Dunst) i njezin brat pronalaze tajanstvenu igru na tavanu i odmah se počinju igrati, ne zalazeći zapravo u pravila. Sa svakim potezom u kući se događa nešto čudno - sad divovski komarci, sad majmuni, sad lav, sada odrasli Alan Parrish (Robin Williams), koji se dugo smatrao nestalim.

7. Čudo (2017)

August Pullman rođen je s deformitetom lica pa ne može živjeti normalnim životom. Ima samo majku (Julia Roberts) i psa. Nakon niza operacija, konačno odlazi u privatnu školu, ali se suočava s podsmijehom i nerazumijevanjem. Hoće li se slagati sa svojim kolegama iz razreda?

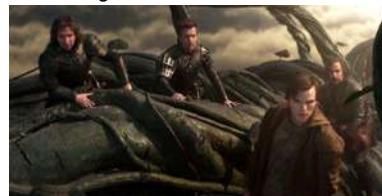
8. Alisa u zemlji čuda (2010)

Fantastični film Tima Burtona prvenstveno privlači pažnju nestvarno lijepom slikom. Klasična priča o Alisi, koju je izvela Mia Wasikowskaya, dobila je novo čitanje. Glumci - Johnny Depp, Helena Bonham Carter i Anne Hathaway.

9. Ubojica divova Jack (2013)

Farmerov sin Jack (Nicholas Hoult) i princeza Isabelle (Eleanor Tomlinson) obožavaju priču o grahu od zrna graha. Odjednom, deset godina kasnije, sudbina ih okuplja, a u rukama Jacka su oni i čarobni grah.

10. Lesi se vraća kući (1943)

Film je doživio ogromnu slavu, a snimljena je i serija sa Lesijem. Rasa pasa „dugodlaki coli“ se zbog ovog filma i dalje najčešće naziva Lesi.

11. ET (1982)

Film je snimljen 1982. godine za mlađu publiku. Redatelj je poznati Steven Spielberg. Radi se o dječaku koji susreće malog izvanzemalca i odluci da mu pomogne da se vrati kući.

12. Shrek (2001)

Odličan, obiteljski film za sve uzraste. Shrek je zeleni ljudožder koji voli samoču u močvari. Njegov život se mijenja kada se tu dosele neka druga stvorenja.

13. Sam u kući (1990)

Božićni film koji je godinama prisutan u svim domovima širom svijeta. Mnoge generacije se iznova raduju da ga gledaju. Snimljen je 1990. godine, a originalan naslov je „Home alone“. Dječak slučajno za praznike ostaje sam kod kuće i mora se izboriti sa lopovima koji pokušavaju upasti u kuću.

14. Ratovi zvjezda (1977)

Naslov originala je „Star wars“. Vanvremenski je film za sve generacije čiji su nastavci podjednako aktualni. Omiljeni film je više generacija.

15. Kralj lavova (2019)

Jedan od Disneyjevih filmova za djecu je Kralj lavova. To je priča o Simbi, koji obožavlja svog oca i predodređen je da bude sljedeći kralj. Međutim, Scar, brat kralja Mufase, ima mračni plan. Ali Simba mora zaštiti svoje mjesto i upoznaje dva prijatelja. Može li Simba i dalje vladati svojim mjestom kad se vrati?

